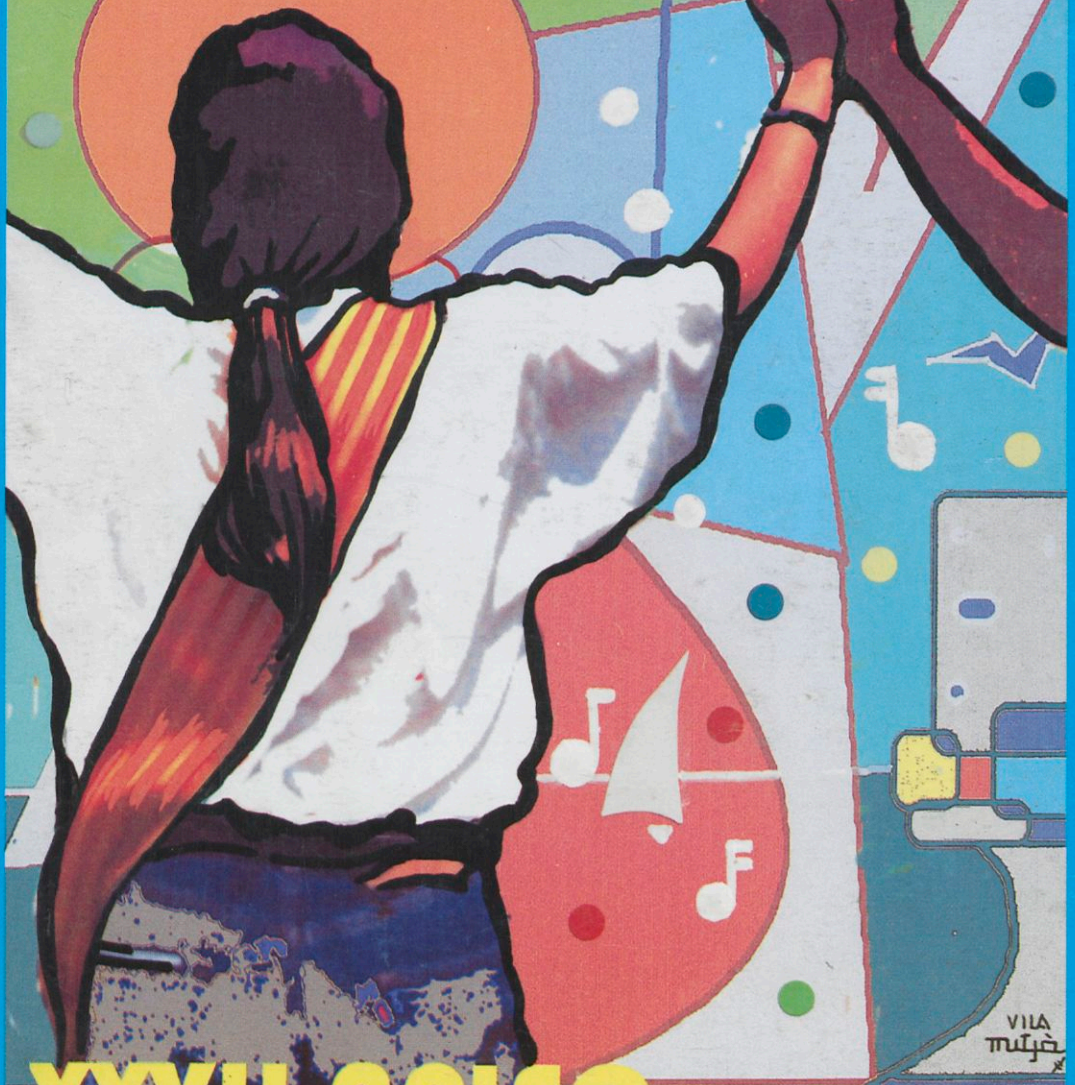

L'ESCALA

XXVII APLEC DE LA SARDANA

(467.1
scala)

Diumenge, 2 de juny del 2002

dedicat a EMILI JUANALS I ROQUÉ

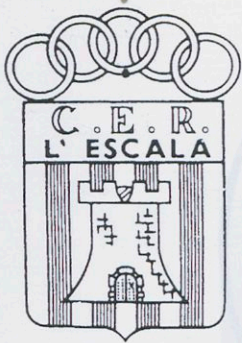
CLUB NÀUTIC L'ESCALA

17130 L'ESCALA (Port) - Girona
Telèfon: 972 77 00 16 - Fax 972 77 01 58
Apart. correus, 130

Passeig del Mar, 4
17130 L'ESCALA (Girona)

Tel. 972 77 02 89 - 972 77 06 66
Fax 972 77 32 97

Invitació

Amb la mateixa il·lusió de cada any, el nostre Centre us convida, amigues i amics, a participar en el ja tradicional Aplec de l'Escala, esperant que hi xaleu força.

Com sempre, doncs, hem procurat conformar un programa al més complet millor, que aquesta vegada dediquem al prestigiós compositor Emili Juanals i Roqué, ben conegut dels sardanistes i molt identificat amb la vila escalenca

Que passeu una bona diada i en conserveu un grat record.

La Junta

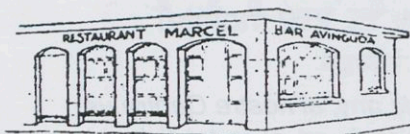

**MERCERIA - LLENCERIA
CONFECCIÓ**

Santa Màxima, 37 - Tel. 972 77 04 78
17130 L'ESCALA (Girona)

La Torre, 41, 1r
Tel. 972 77 01 18

**Restaurant MARCEL
Bar AVINGUDA**

Avda. Girona, 60 - Tel. 972 77 07 23
17130 L'ESCALA (Girona)

**Ò l'e
Òptica l'escala**

C/ Maranges, 13 - Tel. 972 77 09 86
17130 L'Escala (Girona)

**RÀDIO - T.V.
ELECTRODOMÈSTICS**

Josep Ma. Geli

"Can Fidel"

Carrer del Port, 39
Telèfon: 972 77 00 98
L'ESCALA

NÚRIA CASAMORT LLOS

Pubilla de la Sardana 2001

TABACS

FRANCA PELLICER

C/ del Port, 47
Tel. 972 77 16 23
17130 L'ESCALA

BUGADERIA - AUTOSERVEI

DOLMON

Carrer Codolar, 20
Tel. 972 77 00 15
L'ESCALA

cuina
d'especialitats
marineres

Ronda del Padró
Tel. 972 77 02 87
L'ESCALA

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

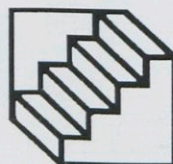
Especialitats marineres
Casaments - comunions - àpats
Davant del mar - Obert tot l'any

Tel. 972 77 07 28
Port d'en Perris, 5

Instal·lació i manteniment
d'aigua, gas, electricitat
i calefacció

C/ La Torre, 77
Tel. 972 77 06 49 - Fax 972 77 34 52
17130 L'ESCALA (Girona)

Estudi i Servei

ASSESSORIA EMPRESARIAL

C/ Puig, 3 - Telèfon: 972 77 21 77
17130 L'ESCALA

Salutació

En convidar-vos a participar en el nostre Aplec de la Sardana i desitjar-vos-hi una felïç estada, no puc deixar de pensar que en aquests suports entorn de la nostra dansa fem, tots plegats, acte de preservar i enaltir un dels trets més característics del nostre país.

I escau de recordar-ho amb més motiu perquè justament aquest any és dedicat a rememorar dues figures senyeres de la cultura nostrada: la de mossèn Cinto Verdager, en el centenari de la seva mort, qui ens recobrà la riquesa d'un llenguatge que no desmereix de cap altre del món, i la d'Antoni Gaudí, l'arquitecte que ens distinguí amb un estil propi, inconfusible i incomparable, en el cent cinquantè aniversari del seu naixement.

Contribuïm, doncs, en el que estigui de la nostra mà, a enriquir aquesta cultura a la qual tots ens devem, donant, si més no, la nostra adhesió a les manifestacions sardanístiques com la de l'Aplec de l'Escala.

Sigueu-hi benvinguts.

L'alcalde
Josep M. Guinat i Solà

CINC GENERACIONS
AL SERVEI DEL
CLIENT

Agència d'Assegurances
Ad'a
COL·LEGIAT
NÚM:
11.154 - 13.976
91.193 - 09.129

VICENS ASSESSORIA
Assessoria d'Empreses
Assessoria Fiscal, comptable
i financera

Av/ Girona, 34
Apartat de correus, 33
Tel./Fax: 972 77 05 55
E-mail: assessoria@vicens.es
17130 - L'ESCALA (Girona)

VICENS MEDIADORS
Agència d'Assegurances de:
Núm. Registre: 1170688

C/ Santa Màxima, 8
Apartat de Correus, 33
Tel.: 972 77 04 24 - Fax 972 77 41 48
E-mail: mediadors@vicens.es
17130 - L'ESCALA (Girona)

PEIX DE LA COSTA

Pintor Joan Massanet, 82
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel./Fax (particular)
972 77 02 49

Comercial

sanimat s.l

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
SANITARIS - DECORACIÓ
MOBLES DE CUINA

Carrer Lleida, 10 - Poble Sec
Tel. 972 77 04 14 - Fax 972 77 69 50
17130 L'ESCALA (Girona)

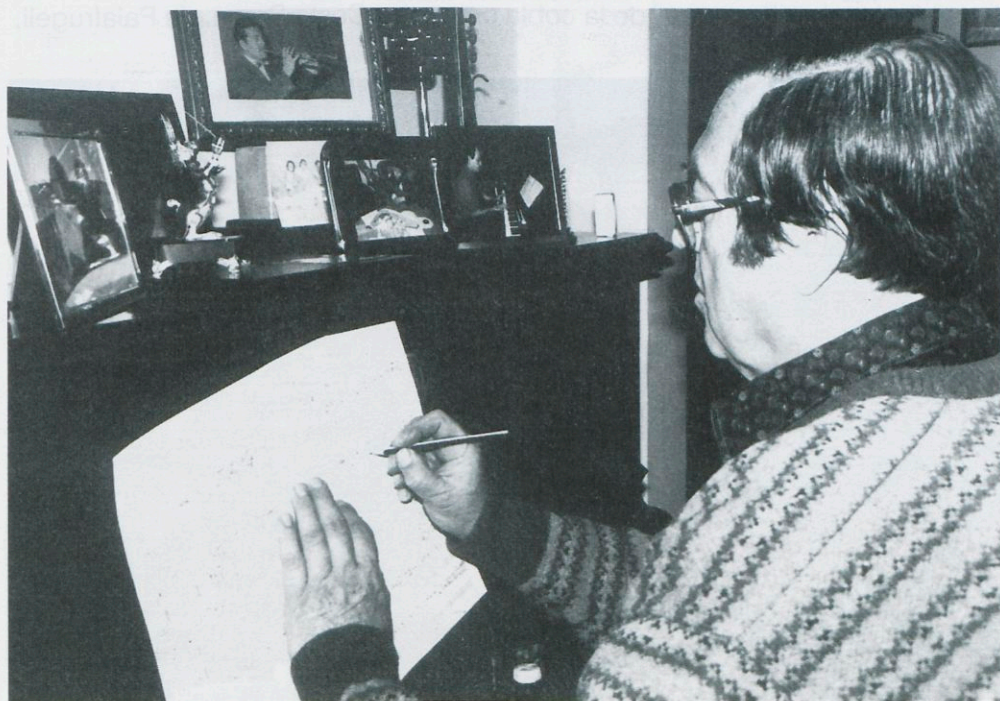

EMILI JUANALS I ROQUÉ

Per si algú tingués algun dubte sobre l'oportunitat de dedicar l'Aplec de l'Escala d'enguany al mestre Emili Juanals, bastaria recordar la dilecció que el popular compositor ha experimentat de sempre per la nostra vila, estima que li ha inspirat sardanes com *Joia escalenca*, *Oda a l'Escala*, i les dedicades als seus bons amics Carles Pous, *Per a en Carles de l'Escala* (estrenada a l'aplec de Sant Martí d'Empúries el 1999) i germans Vilabrú, preclars escalencs, *Per als escalencs Vilabrú* (1999). En justa correspondència seria més que justificat aquest homenatge.

Però encara el vincle més afectiu que l'uneix a la localitat és el fet que l'esposa, Maria Rosa Iglesias, si bé nascuda a Girona, gairebé podríem dir que també és filla de l'Escala puix hi visqué, des que pràcticament obrí els ulls, tota la infantesa i joventut. Justament fou enmig d'una conversa, en expressar espontàniament ella l'enyorança que sentia per l'Escala, que sorgí el títol de la sardana que estrenarem, *L'enyor de l'Escala*, composta expressament per l'Emili amb motiu de l'Aplec que li és ofert.

La Maria Rosa i l'Emili es conegueren a Palafrugell on la família Iglesias havia traslladat el domicili arran de l'accident sofert pel pare Joan, encarregat de la companyia FECSA a l'Escala, que, en veure's amb dificultats per cami-

nar, fou destinat a les oficines que l'empresa tenia a la població baixempordanesa, lloc de naixement del marit i residència fixa del matrimoni.

Palafrugellenca és la nissaga dels Juanals, en la qual trobem quatre generacions consecutives dedicant-se i excel·lint en el conreu musical. El pare de l'Emili fou l'instrumentista de fiscorn, tan celebrat i conegut a les nostres contrades, Lliberat Juanals, especialment durant la seva llarga estada a la cobla La Principal de la Bisbal, però que ja abans havia format part d'altres formacions musicals de renom, com ara Els Fatxendes de Sabadell, cosa que havia obligat la família a residir temporalment per raó de l'ofici en poblacions diferents a causa de les dificultats que en el seu temps comportaven els desplaçaments.

Reinstal·lats a Palafrugell el 1939, l'Emili –que havia hascut el 1928 i ja seguia la carrera musical del pare– als 15 anys comença a actuar com a trompeta suplent a La Principal de Palafrugell. El 1946, entrarà a l'Emporitana de Verges per fer-hi tres temporades i després dues més a la cobla orquestra Girona. Mentrestant va perfeccionant els estudis musicals dedicant-los a diversos instruments com piano, acordió i violí, tot i que del que s'ha servit preferentment és la trompeta. No escollí el fiscorn perquè el tocava el pare Lliberat. Ho decidiren de mutu acord, a fi que poguessin tocar tots dos en un mateix conjunt. Formà en els rengles de la gran cobla-orquestra internacional Maravella, de la qual fou un dels fundadors, durant cinc temporades, i és a l'any 1956, després de passar un any al conjunt Tropicana, que fou també fundador, junt amb el seu pare, de la cobla orquestra Costa Brava, de Palafrugell,

Amb la cobla Maravella

A Tortellà, el 1956, amb la Costa Brava en els primers passos de la cobla

Dirigint la Costa Brava

en la qual actuà 36 anys, 12 com a director (1981-1993), fins a la jubilació als 64 anys. Fou ell qui descobrí la cantant Nina per incorporar-la a l'orquestra Costa Brava quan era una noia de només 16 anys –amb autorització familiar sota condició que li havia de fer de pare–, que des de llavors s'ha fet famosa. La dilatada trajectòria de música ha portat l'Emili a actuar arreu de Catalunya, gran part de la Península i també en moltes ciutats importants d'Europa.

Seguint el patró familiar, el fill Xavier, encara que no s'hi hagi dedicat professionalment, és un bon pianista que durant un temps actuà en el conjunt El Tren de la Costa, és autor de la composició *Pluja d'estels (sons i colors de l'Empordà)*, música per a relaxament, molt descriptiva, enregistrada en disc compacte que ja ha tingut àmplia difusió, i el nét, en Xavier júnior, segueix estudis musicals superiors al Liceu de Barcelona i és un excel·lent instrumentista de guitarra clàssica. De la part de la filla Núria, la néta Cristina ja de molt jove també estudia solfeig i piano.

Emili Juanals i Roqué és un excel·lent compositor que s'ha distingit per ser autor prolífic d'unes obres de gran mèrit musical alhora que ben populars. Porta escrites més d'un centenar i mig de sardanes, moltes de les quals figuren programades assíduament en audicions i concerts de les cobles. La primera que compongué fou *La nostra Maria Rosa* a l'any 1946, que dedicà a la seva germana. La segona, del mateix any, *Al meu pare*, fent honor al seu pare Lliberat, com també *El fiscorn de l'avi* (1960), ambdues apropiadament obligades de fiscorn. De llavors ençà, s'han anat succeint els títols, molts part

dedicats als més preats familiars i a nombrosos amics, o bé inspirats en poblacions o llocs del país. A l'esposa, *Marieta sabateta* (1963), *La meva Roseta* (1966) i *Maria Rosa* (1996); als fills Xavier i Nuri, *En Xavier* (1956), *La meva Nuri* (1968), *El cisteller i la Núria* (1977), *Per tu, Nuri* (1996), i als nèts, *En Xavier petit* (1980), *Cristina* (1993), *L'Ariadna i la Cristina* (1996) i *La Patrícia i en Xevi* (1999).

D'entre totes, i en la impossibilitat de fer un escoli de cada una, esmentarem *Les abadesses de Sant Joan*, *La Pipes i en Joan*, evocant la seva germana i Joan Sadurní, *L'amic Saurí*, i *L'ermita de Sant Llop*, a la qual posà lletra Mn. Geis, molt apreciades per l'autor. I pel que tenen d'anecdòtic podem citar *Mont-ras, sota Cucala*, estrenada per la festa de Mont-ras de l'any 2000, atenció a la qual la població de Mont-ras correspongué donant el nom de l'autor a una plaça on, a més, li erigí un monòlit, i *Terrorífica*, encara no estrenada, inspirada en la contesta que li féu una infermera, just acabat de sofrir d'una intervenció quirúrgica, a qui preguntà: –Com ha anat l'operació? –Terrorífica, fou la resposta.

A part de sardanes, Emili Juanals és autor d'altres composicions, com la *Rapsòdia de tempestats i calma* estrenada l'any 2000 a Sant Celoni per la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona dirigida pel mestre Joan Moraleda, i també d'altres gèneres musicals com ara havaneres, cançons, ballades... D'aquests darrers, tot i que escamotejant-ne molts immerescudament, desta-

Emili Juanals sardanista

A Mont-ras

carem les havaneres *Amagada en el far* i *Malalt d'amor*, molt interpretada per grups corals i per la cobla Costa Brava, de la qual s'han enregistrat 75.000 discs, i el bolero *Tus ojos tan bonitos* dedicat a l'esposa.

De tota la seva creació n'emana l'amor i el respecte que li inspiren la família, la terra i els amics, i tot allò a què hom deu fidelitat perquè foma part de la pàtria, devoció que es fa evident en els títols que encapçalen cada composició. La qualitat de la seva obra i l'esperit que l'anima no han deixat d'ésser reconeguts, i així ho demostren els homenatges que se li han retut i les mostres d'afecte que se li fan patents arreu on el coneixen.

Esperem que aquest oferiment de la població escalenca sigui ben digne de la seva persona i en pugui servir un record molt agradable.

Joaquim Armengol

LES TRES AUDICIONS

Les notes airoses de la cobla, animant l'ambient des de la Platja o el Passeig, han estat sempre els distintius de la nostra festa.

I és que l'Escala ha destacat per la peculiar exhibició sardanística que s'ha convertit en esdeveniment clàssic i tradicional de les diades festives.

No escau que aquí es toquin unes poques sardanes, en un apartat d'honari qualsevol del programa, no...

L'Escala té un ritual propi que ha resultat l'atractiu per als bons amics del pobles veïns, que ens visiten una tarda i es queden a la nit, captivats pel ritme continuat de les sardanes.

Repassant programes de Festes Majors d'anys enrere, hi trobem sempre com a característica destacada, l'actuació d'orquestrats de renom en audicions de sardanes, segons la tradició escalenca, de sessions de migdia, tarda i nit.

Es comprèn que sigui així si pensem que, tal com relaten els erudits, fa més de dos mil anys, quan els grecs s'instal·laren a l'illot de Sant Martí d'Empúries, els joves, per lligar amb les ilergetes natives que els miraven mig amagades entre els joncs del pla per on avui tenim Cinc Claus, els ensenyaren la dansa ritual de ballar agafats de les mans fent rotllana, que evolucionant ha esdevingut amb el temps la sardana moderna.

Si en aquest espai de l'Empordà va néixer la sardana, fem-la gran, sense mesquinesa ni escassetat, que vibrin les notes generosament esplèndides tant de dia com de nit.

És la Festa Major! És l'alegria de la celebració ressonant pels aires tot el dia. És l'amor d'un poble que estima i avança donant-se les mans.

Talment com versificà Montserrat Vayreda:

"Balleu-la amics, que la sardana resta
com el símbol més noble de la festa".

S. Sala Balaguer

SERRALLERIA SUES, S.L.

*Reixes, portes basculants
de ballesta i enrotllables*

Avda. Girona, 54
Telèfon: 972 77 04 67
L'ESCALA

El Passeig

BAR - CAFETERIA

Passeig Marítim, 19
Telèfon 972 77 48 94
L'ESCALA

GARATGE SALA

Avda. Girona, 31
Tel i Fax 972 77 09 43
17130 L'ESCALA

CARNISSERIA CASAS

Plaça Víctor Català, 6
Tel 972 77 00 93
L'ESCALA

perruqueria

Maria

C/ Mig, 7
Telèfon: 972 77 00 67
17130 L'ESCALA

PL. ESCOLES, 3 — TEL. 972 77 14 66 — L'ESCALA

EMILI. LA MÉS CORDIAL FELICITACIÓ

Si l'any passat em va complaure moltíssim que l'Aplec anés dedicat a Pere Fontàs, i així ho vaig evidenciar en el breu comentari publicat en el llibret d'aquella edició, el fet d'assabentar-me que enguany l'homenatge serà per a l'Emili Juanals i Roqué m'ha estat igualment causa d'una enorme satisfacció.

Els primers anys de la postguerra, quan La Principal de la Bisbal venia a Pequín per la Festa Major, com que entre les dues sessions de ballables hi havia la projecció d'una pel·lícula o una representació teatral, i els estris dels músics feien nosa a l'escenari, ens els portaven a la nostra botiga. Després de sopar, mentre esperaven l'inici del ball de nit, algun dels músics de la cobla-orquestra, principalment els més grans –entre els quals recordo l'Enric Barnosell, en Ferran Rigau, l'avi Saló, en Pepito Vallespir i en Lliberat Juanals–, feien petar la xerrada amb l'avi i el pare, que eren el carrer parant la fresca. A mi m'engrescava escoltar la conversa que mantenien i així vaig poder assabentar-me que el fill Juanals volia seguir la professió del pare.

Possiblement que amb l'Emili no hem pas tingut tantes ocasions de conversar com amb en Pere Fontàs, però, sincerament, quan s'ha presentat l'ocasió l'hem aprofitada de valent. Palafrugellenc de naixement i residència, casat amb l'escalenca Maria Rosa Iglésies, l'Emili és un exemple clar del que és una família de músics, ja que després de seguir la vocació del seu pare la hi han continuada el fill i el nét.

Segurament que vaig estar present en alguna de les seves actuacions formant part de l'Emporitana de Verges o de la Girona, però les que sí recordo perfectament les de quan era component de la Maravella i especialment de quan ho fou de la Costa Brava, de la qual fou membre fundador i hi assolí més tard la tasca de director i representant fins a la jubilació, l'any 1993. I sobretot de la diverses actuacions a la nostra vila, entre altres, les onze festes del Carme i els cinc aplecs de la Sardana.

Ha estat una vegada jubilat que s'ha dedicat més de ple a la composició. Si bé ja portava moltes sardanes escrites (la primera és de l'any 1947), darre-rament la seva producció ha augmentat progressivament.

Concretant-ho a la nostra vila, ens ha dedicat "Joia escalenca", estrenada per la Festa del Carme del 1989; "Per a en Carles de l'Escala", estrenada a l'aplec de Sant Martí d'Empúries, l'any 1998; "Els escalencs Vilabrú", estrenada a l'aplec de la Sardana de l'any 1999, i era, com és preceptiu, la que s'estrenarà per l'Aplec d'enguany, de la qual naturalment desconec el títol.

Tot esperant fer-ho efusivament en l'acte de l'homenatge, li avanço la meua felicitació més cordial, tot desitjant que per molts menys pugui recordar plenament la diada d'aquest Aplec.

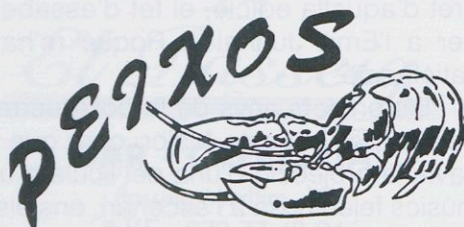
Josep Vilabrú i Ballester

**FLECA
PASTISSERIA**

Saneho

Carrer Major, 9 - Tel. 972 52 01 82
L'ARMENTERA

MASAFONT

C/ Enric Serra, 1
Tel. 972 77 01 34
L'ESCALA (Girona)

T.V. L'ESCALA

Canal 24 UHF

l'informatiu

EO !

Tel. i fax: 972 77 28 94

<http://brz.es>

LA SARDANA

Quan el sol de maig escampa
els seus raigs abrusadors
i natura riu i canta
la cançó dels seus amors.

Quan dintre son niu, l'ocella
reclama a crits son amant
i en joiosa cantarella
broden l'amor triomfant.

Quan del mar a la muntanya,
l'aire va i ve desbocat
i, tot gambant, s'acompanya
d'un murmuri enriolat;

les notes de la sardana,
enmig d'un ambient de pau
i una serenor galana,
pugen dret cap al cel blau.

Ja s'acoblen les parelles,
cada mà fort s'enllaçant,
i s'eixamplen les anelles
i els peus els punts van marcant.

La rodona esdevé extensa
amb son aire acollidor.
Que il·lusions en cada pensa!
Que esperances dintre el cor!

De joia, l'ànima plena,
el ritme esdevé escaient
i un mateix anhel els mena
pel camí del sentiment.

Vibra airosa la tenora,
fent remoure tots els cors,
i una gran foguera arbora
dintre el pit dels balladors.

Foc sagrat, flama abrasanta
de l'amor patri eternal;
vida plena i triomfanta
d'un esclat primaveral.

**Joanet Ballesta,
Calafat**

Restaurant - Pizzeria

VOLANTÍ

GELATERIA - CAFETERIA - CREPERIA

*Terrassa sobre el mar
Menús especials per a grups
i reunions*

Ronda de l'Olla - Tel. i fax 972 77 07 28
17130 L'ESCALA (Alt Empordà) Girona

Can Quintana

des de 1948

SÍLVIA QUINTANA

C/ Germans Masferrer, 21
17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 42 41

*Novetats - teixits
articles per a la llar*

Casa Puig Giralt

Pintor Massanet, 6-8
Enric Serra, 4
Telèfon: 972 77 45 92
17130 L'ESCALA

RENAULT

GARATGE FUMADÓ

Closa d'en Llop, s/n
Tel. 972 77 23 01 - Fax 972 77 42 27
17130 L'ESCALA (Girona)

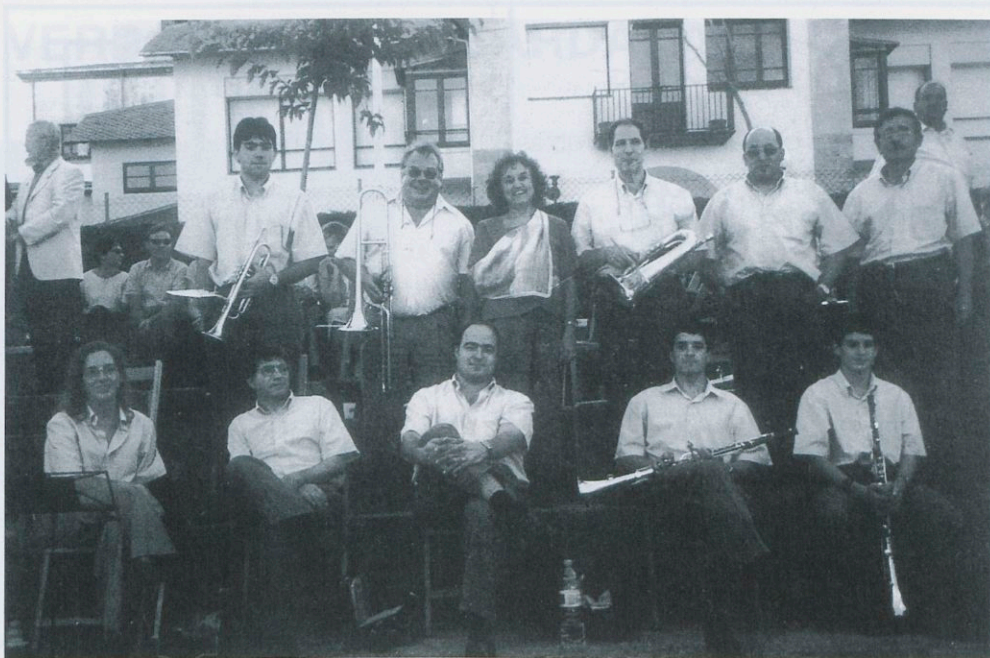
**REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS**

Carrer Pintor Joan Massanet, 26
Telèfon: 972 77 05 48
17130 L'ESCALA

AUTO ESCOLA MARINA

Estem al vostre servei:
Martí Moreno - Emili Serra

Avda. Ave Maria, s/n
Telèfon: 972 77 06 78
17130 L'ESCALA

COBLA FOMENT

La cobla FOMENT en el transcurs de la seva actuació al recent aplec de Sant Quirze de Besora acompanyada de la musicòloga i compositora Montserrat Pujolar.

Aquesta temporada, la 26a de la fundació de la cobla, s'hi ha incorporat el trompeta Pau Torrent i el tenora Josep Ros, valuós intèrpret d'aquest instrument com ho ha acreditat amb el seu pas per les cobles Caravana i Costa Brava.

Carnisseria i Xarcuteria **J. Pagès**

Avda. Girona, 56 - Tel. 972 77 21 81
L'ESCALA

Agència Immobiliària

Avgda. Ave Maria, 2
Tel. 972 77 02 72 - Fax 972 77 01 57

Avgda. Riells, 46
Tel. 972 77 00 40 - Fax 972 77 00 40

www.guanter.com - e-mail: guanter@grn.es
17130 L'ESCALA - Girona - Costa Brava

**PISCINES GUNITADES
SERVEI TÈCNIC
TRACTAMENTS D'AIGÜES
ANÀLISIS QUÍMIQUES
MANTENIMENT**

Avinguda Girona, 76
Tels. 972 77 28 34
972 77 21 99
Fax 972 77 21 99
17130 L'ESCALA

BALLESTA CALÇATS

Enric Serra, 9
17130 L'ESCALA (GIRONA)
Tel. 972 77 02 53

**Finques
BALLESTA**

Agència Immobiliària

**VENDA - LLOGUER - ADMINISTRACIONS
COMUNITATS - ASSEGURANCES**

Avgda. Riells, 46 A
Tel. 972 77 01 04
17130 L'ESCALA

Núria Grau i Palou

Llicenciada en dret - gestor administratiu
núm. col·legiaada 1.859

Jordi Isern i Colomeda Advocat

*Assessoria Jurídica
Fiscal i Laboral*

C/. Sant Pere, 53 - baixos
Tel. 972 77 46 39
17130 L'ESCALA (Girona)

VERDAGUER I LA SARDANA

Des de la seva mort –el dia 10 de juny de 1902– fins als nostres dies, la figura de Jacint Verdaguer i Santaló s'ha mantingut en el record amb el nom de Mossèn Cinto. És tan popular que molts dels seus versos han estat assumits pel poble. Només hem de pensar en el Virolai. Més de mil poesies han estat musicades. Se n'han fet òperes i escenificacions. I la seva prosa, especialment els llibres de viatges, fou un referent per al català literari.

En el tombant del segle XIX, la tragèdia de Verdaguer convulsionà la nostra terra. Fins i tot més enllà de la seva vàlua com a escriptor i com a home d'església. Perquè ja és hora de dir-ho: Mossèn Cinto no tan sols es mantingué tota la vida fidel al seu sacerdoci, sinó que amb una admirable actitud profètica denuncià les situacions d'injustícia social d'aquella Barcelona que, enlluernada per "la febre d'or" s'havia convertit en "la ciutat de les bombes".

Com que el nostre poble és tan propens a l'oblit, cal que de tant en tant algú ens refresqui la memòria. I en cas de Mossèn Cinto, sort n'hem tingut de les efemèrides.

L'any 1945 el Centenari del Naixement de Verdaguer s'hagué de celebrar en sordina en aquella Catalunya, prostrada i vençuda. I tanmateix els catalans de l'exili dedicaren a Mossèn Cinto els Jocs Florals, que foren celebrats a Bogotà. En un discurs lúcid i reivindicatiu, el president Josep Maria Capdevila i Balançó, considerà Verdaguer "un home d'estudi" que no es deixà portar com la major part dels romàntics pels "dictats de la inspiració" i per això la seva obra pot ser considerada l'obra d'un artista.

L'any 1967 el Centenari de l'*Atlàntida* representà una nova avinentesa per aprofundir en l'obra i la vida de Verdaguer, gràcies a l'esforç de dos homes extraordinaris: Josep Maria de Casacuberta consolidava la *Biblioteca Verdaguèria*, fundada l'any 1958 i Joan Amils, amb la seva exposició itinerant, féu revivre Verdaguer en els nostres pobles.

L'any 1886 el Centenari de *Canigó* fou el pretext per convocar des de la Universitat de Vic el *I Col·loqui sobre Verdaguer*. Fruit del col·loqui, tenim els *Estudis Verdaguèrians* amb l'objectiu de fomentar "la investigació i l'estudi de l'obra de Verdaguer". Eren temps nous. Des d'aleshores, la perspectiva històrica, la normalitat política i l'ambient de recerca en els àmbits universitaris han permès un notable aprofundiment en l'estudi global de l'home i l'escriptor.

PRISCO ELECTRÒNICA, S.L.

TELECOMUNICACIONS

- TELEDISTRIBUCIÓ
- SATÈL·LIT
- ANTENES COL·LECTIVES
- ELECTRÒNICA

C/ Ave Maria, 34 - 17130 L'ESCALA
e-mail:prisco@retemail.es
www.priscoelectronica.es

Tel. 972 77 18 59
Fax 972 77 31 17

SASTRERIA

Vilabrava

DES DE 1892

C/ Port, 30
Tel. 972 77 02 21

17130 L'ESCALA

BOTIGA

C/ Port, 23
Tel. 972 77 49 46

Estudi fotogràfic

NOVA PHOTO

la map

PELL - PIEL - CUIR - LEATHER

C/ Del Mig, 5 - L'ESCALA
Telèfon - Fax 972 77 44 81

Això es pogué constatar l'any 1995 amb una nova efemèrides: la Celebració del 150 Aniversari del Naixement de Verdaguer. Més de dos-cents estudis i articles apareguts a la premsa, donaren fe de la vitalitat del fenomen verdaguerià. Cal afegir-hi els nombrosos actes acadèmics, cursets, exposicions, rutes i conferències arreu del país. A més de les iniciatives populars, s'empenia l'edició crítica de l'obra verdagueriana.

L'any 2002 és l'any del Centenari de la Mort de Verdaguer. I ens hi trobem ja de ple. El nostre escriptor té ja el tractament de clàssic de les lletres catalanes però ara el perill és que la seva figura es dilueixi dins les autopistes de la informació. És per això que cal potenciar totes aquelles iniciatives populars que tornin a fer present –al costat del gran clàssic que és Verdaguer–, la figura entranyable i popular de Mossèn Cinto, el poeta de la terra.

Una bella iniciativa és la inclusió d'un text de Verdaguer en el Certamen Musical Ceret-Banyoles de Composició per a Cobla. Aquest text, extret de *Canigó* tindrà el "Premi Especial sobre un tema d'actualitat". Així, "La Goja de Banyoles" serà ben aviar musicada. Així, ben aviat, podrem sardanejar aquest incomparable text verdaguerià:

*"Tota la nit he filat
vora l'estany de Banyoles
al cantar del rossinyol
al refilar de les goges..."*

Recordem també que l'any 1996 la directora del Cor Maragall de Girona estrenà la seva adaptació per a cobla de la poesia "Emigrant". La solemne estrena tingué lloc el 15 de març al Teatre Municipal per la Cobla "Ciutat de Girona", sota la batuta de Marcel Sabaté.

Santuari del Mont, on mossèn Cinto havia fet estada

Mossèn Cinto fou un dels pioners en la divulgació de la sardana com a dansa nacional de Catalunya. A la biografia de Mossèn Joan Güell s'esmenta una escapada de Verdaguer a l'Empordà. De la vigília del "Mercat del Ram", fins al Dilluns de Pasqua.

Sembla que el vailet, que devia tenir catorze o quinze anys, arribà fins a Garriguella on vegé ballar per primera vegada la sardana i des de la "Torre Malaveïna" pogué contemplar el Canigó. En tingué una impressió tan profunda que anys després evocà el fet en una poesia titulada l'"Empordà", que dedicà a l'historiador Pella i Forgas, de Begur.

*Ja fa molts anys, los jocs de la infantesa
encara eren mes úniques passions,
jo visití la plana empordanesa,
com la de Vic voltada de Turons.*

*I en una plaça de no sé quin poble
per primera vegada viu rodar
lo ball de la sardana airós i noble;
mai més l'he vist i encara el puc pintar.*

*Era un cercle de joves i donzelles,
un enfilall de roses i clavells;
amb quin aire bon Déu, dansaven elles,
amb quin delit sardanejaven ells!*

En un retaula literari que sembla extret de la divina Grècia, mentre descriu les arrels clàssiques de la sardana, Verdaguer fa una descripció lapidària dels nois i noies empordanesos:

*Els eren d'estatura gegantina,
eixuts de cara, revinguts de cos,
plançons de roure que cap vent inclina,
lleons que té la Pàtria dins son clos.*

*Negres d'ulls i cabells eren les noies
com aranyó collit en juliol;
l'aire lleuger, de cares bonicoies,
emmorenides per lo bes del sol.*

En la seva fèrtil creativitat, el poeta s'imagina que les muntanyes que envolten la plana empordanesa formen una enorme sardana, missatge dels símbols més preuats que tenim els catalans: la pau i l'amistat; entre nosaltres i la germanor entre tots els pobles del món.

*Una gran plaça me semblà eixa plana
eixos turons un cercle de gegants
que per ballar una gentil sardana
van allargant-se com amics les mans.*

Joan Carreres i Péra

RESTAURANT HOTEL

ESPECIALITATS MARINERES
GRAN MIRADOR AL MAR

PUB MUSICAL

Passeig Marítim, 1 - L'ESCALA
Tel. 972 77 02 45 - Fax 972 77 42 58

carisseria
xarcuteria **LLANDRICH**

Ramon i Conxita

Pi de l'Avi Xaxi - c/ del Mar, 5
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 770 127

des de 1912 al seu servei

Caixa de Girona

Dermofarmàcia
Fórmules magistrals
Centre d'Espècífics
Homeopatia
Ortopèdia

ROSA MARIA BALLESTA

Pintor Joan Massanet, 4
Telèfon: 972 77 15 75 - L'ESCALA

FUSTERIA

Glebi

TOT EN FUSTA
C/ Closa d'en Llop, 3
Tel/Fax 972 77 03 47
17130 L'ESCALA

I.T.P.

promocions immobiliàries

Passeig Marítim
Telèfon: 972 77 12 50
Fax 972 77 10 44
L'ESCALA

DROGUERIA - PERFUMERIA

L'Estenedor

Avda. Ave Maria, 6
Telèfon: 972 77 30 78
17130 L'ESCALA

BUGADERIA

PAQUITA S.L.

RENTAT EN SEC

C/ Germans Masferrer, 13
Tel 972 77 06 70
L'ESCALA

DROGUERIA - PERFUMERIA

CARME

Avda. Montgó, 14 - Edifici Garbí
Tel. 972 77 60 87 - L'ESCALA

BOSCH A.P.I.

Miquel Bosch i Gardella

C/ Enric Serra, 2 - Tel. i Fax 972 77 00 02
C/ Palau, 4 - Tel. 972 77 15 05
Fax 972 77 06 16
17130 L'ESCALA

Plaça Església
c/ Enric Serra, 2b
17130 L'Escala GIRONA
Tel. 972 77 19 58/lescot@ctv.es

Bar del Barri
Rosa Lau

C/ del Puig, 137
L'ESCALA
Tel. 972 77 35 78

UN TEMA ADIENT

Considero que, amb motiu del 27è Aplec de la Sardana de l'Escala (diumenge, 2-juny-2002), un article sobre el tema sardanístic no desmereixerà la categoria del llibret-programa que s'edita per a aquesta diada; ans em sembla bé que, escriure sobre la sardana, li és apropiat i fins i tot inherent.

Enamorada de la música sardanista i dels passos per ballar la sardana, em sento inquieta i emprenedora quan llegeixo escrits que la valoren; però no inspiren gaires disposicions favorables quant a la seva continuïtat.

Segons un article del diari el Punt (1-novembre-2001), que en el seu moment vaig llegir, el senyor Àngel Cortada, sardanista organitzador, durant vint-i-cinc anys, del concurs de sardanes que fa més de seixanta anys es fa per les Fires de Girona, al·lega que la majoria dels sardanistes actuals són persones grans, mancadades, en general, de l'agilitat adequada per a saltar. Malgrat que durant vint anys va ensenyar gratuïtament a ballar sardanes als alumnes de totes les escoles de Girona, explica el seu desencís després de veure que de tots els nois i noies que en van aprendre, actualment, no n'hi ha ni un que en balli. Pensa que, potser, és molt pessimista quan afirma que la seva generació serà l'última que ballarà sardanes.

Aquesta problemàtica de la sardana, pel que fa al nombre i edat dels balladors, afecta els qui estimem de debò la nostra dansa i hauríem d'intentar perpetuar-la.

Sap greu veure com, en general, la jovenalla es desentén de la sardana i no tan sols no en balla, sinó que tampoc no assisteix als aplecs i audicions.

Els grans hauríem de comprendre que els joves tenen els seus propis al·licients i són bastants les activitats que practiquen en el seu lleure i que els atrauen més que la sardana.

Els qui som sardanistes empedreïts, de tota la vida, no desitgem que la sardana se'ns en vagi de les mans; per això pensem en els joves com a possibles sardanistes del futur. Però la davallada en el nombre de sardanistes infantils fa que els aplecs de sardanes dedicats a la mainada, possiblement, es facin cada dos anys, a partir d'enguany; Sortosament, aquest any, hi haurà un Aplec de la Sardana (em refereixo al tradicional Aplec per a tothom, normalment per a adults) més que l'any anterior.

L'important de la companya "La sardana a l'escola", iniciativa del Departament de Cultura de la Generalitat i de la Diputació de Girona per fomentar el coneixement teòric i pràctic de la sardana entre els escolars, encara que no s'hagi promogut amb l'única idea de fer sardanistes, és interessant per integrar la nostra dansa en el camp educatiu, com un element més de formació. És podria incloure a la classe de Música aprofitant de fomentar la germanor i la solidaritat entre els alumnes. Si aquesta promoció tingués lloc a totes les escoles de les comarques gironines o a tot Catalunya no vol dir que s'hagin d'excloure els cursets d'ensenyar a ballar i comptar la sardana, tan beneficiosos per als infants i adults que desitgen aprendre'n.

Voldria que l'Aplec de l'Escala d'aquest any ens obrís les portes de l'esperança i de l'optimisme.

Bon Aplec per a tothom!

Pilar Pellicer, de Gispert

Scala Park

CAFETERIA - GELADERIA

Platja de Riells, 48
Tel. 972 77 07 57
L'ESCALA

carnisseria FERMÍ VILA

Carrer La Torre, 43
Telèfon: 972 77 14 02
17130 L'ESCALA

canigó

ÒFSET I TIPOGRAFIA

c/ de la marca, 5
tel. i fax 972 50 89 97
17600 figueres

Restaurant-Bar

Cal Galàn

cua casolana

C/ La Torre, 18 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 77 01 40

ROSTISSERIA
KAN KILIS

Camí Ample, 1
Avda. Ave Maria, 1
Tel. 972 77 45 58
L'ESCALA

BAR EL PESCALL

Avda. Ave Maria - Tel. 972 77 02 66
L'ESCALA

Especialitats:

**Pizzes amb forn de llenya
carn i peix a la brasa**

C/ La Torre, 64 -Telèfon: 972 77 03

**VIATGES
ESCALATOUR, S.L.**

AGÈNCIA DE VIATGES, G.C. 85

AGÈNCIA DE VIATGES, G.C. 85

C/ Ave Maria, 26
17130 L'ESCALA
Tel 972 77 02 18 - 972 77 09 66
Fax 972 77 30 40

C/ Sta. Màxima, 4 - Tel 972 77 01 45
Particular: 972 77 00 57
C/ Germans Masferrer, 17 - Tel. 972 77 00 57
L'ESCALA (Costa Brava)

**Joaquim
MasPOCH
Illa**

ELECTRICITAT I FONTANERIA

C/ Rusiñol, 7
Telèfon: 972 77 16 09
L'ESCALA

CanCatalà

Plaça de les Escoles
Telèfon: 972 77 04 43
17130 L'ESCALA (Costa Brava)

carrer Port, 48
17130 l'Escala (Alt Empordà)
Tel./fax 972 773 990

Miquel Moya
Decorador

La Casona
mobiliari
regals

ELS TAMARIUS

Què no ens contarien
els vells tamarius
del mar inconstant,
dels morts i dels vius?

Si no fos que callen
dirien llegendes
de pirates bornis,
tresors, furts i rendes.

Plorarien naufrags
retuts per la força
dels grans temporals
-mireu-los l'escorça!-

Sabríem l'enyor
de xerxes esteses
i el que el vent esborra
de galtes enceses.

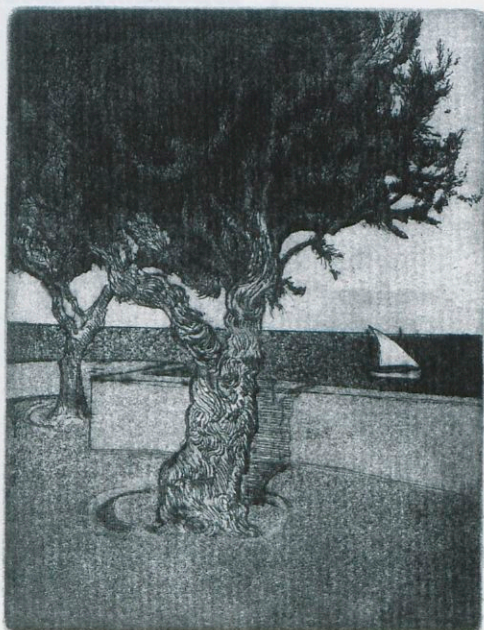
Ens descobririen
les llavors del temps:
flors a cau d'orella
de veles i remes.

Testificarien
que per cada bes
rutilla una estrella
i els rumbos de l'excés.

Què no ens contarien
els tamarius vells
que han flairat la història
colrada en les pells?

Jaume Comas

Del llibre Postals de l'Escala
Ed. Llibres del segle, sèrie Culip
Il·lustració de Marta Lloret

CONFECCIONS
GÉNERES DE PUNT

JUYNAR

Carrer de Gràcia, 6 - Tel. 972 77 07 47

Avda. Riells, 70 - Tel. 972 77 32 86

L'ESCALA

RESTAURANT SNACK-BAR

MAR I CEL

Avda. Riells, 50 - Tel. 972 77 17 51

HOSTAL -RESTAURANT

C/ Gràcia, 10 - Tel. 972 77 00 92

L'ESCALA

SUPERMERCAT

super**Avui**

Avda. Girona, 8

Telèfon: 972 77 06 46

L'ESCALA

PASTISSERIA EMPORI

Especialitat esculls de l'Escala

Maranges, 16 - Tel. 972 77 00 89

L'ESCALA (Costa Brava)

R.S.I. 205034/CAT

BENJAMÍ GALLEGOS

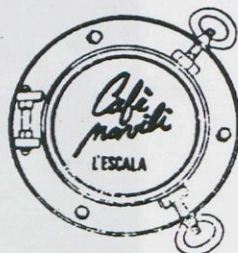
ALIMENTACIÓ

CARME

Carrer Picasso, 4

Telèfon: 972 77 07 33

L'ESCALA

Restaurant

ZONA CLUB NÀUTIC

Tel. 972 77 12 01

ROCA I FERRERAS, PRIMER APÒSTOL DEL CATALANISME

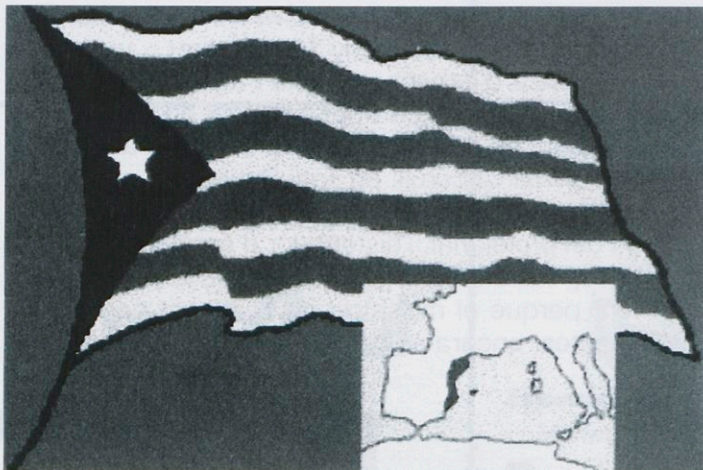
«*Oi que moltes coses d'en Roca són com avui?*» em deia en Toni Strubell i Trueta, autor de *“Josep Narcís i Ferreras i l'origen del nacionalisme d'esquerres”*. El nét de l'insigne Josep Trueta treu molt de suc de l'obra periodística d'en Roca, un pensador polític que va escriure més de mil articles als principals diaris de la Barcelona del XIX. Tant, que dóna joc perquè els historiadors de la Catalunya d'ara rescatin de l'oblit un dels difusors més populars de la cultura independentista. Segons el seu biògraf, la llavor que deixarà en Roca serà *“el precedent teòric per a la creació de la Mancomunitat de l'any 1917”* i d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'any 1931.

Qui va descobrir aquest republicà d'esperit obrerista i agnòstic, però, fou Fèlix Cucurull. L'historiador Cucurull mai no va arribar a passar en net la documentació que havia anant acumulant en 31 carpetes en els darrers anys de la seva vida. I per encàrrec de la família Cucurull, en Toni Strubell va assumir el relleu de la recerca. Arran de la volada que Fèlix Cucurull va veure en aquest defensor dels drets nacionals i del proletariat, l'historiador d'Arenys de Mar fou cofundador de l'Associació Josep Narcís Roca i Ferreras (bústia postal 9247, 08080 Barcelona), precisament perquè el missatge de l'eminent periodista i metge barceloní, en molts aspectes, encara és de rabiosa actualitat.

'Separatisme' i 'Països Catalans' foren termes encunyats del catalanisme modern i progressista de la segona meitat del s. XIX liderat per Roca i Ferreras. (A la fotografia, amb altres nacionalistes d'esquerra de l'època.

Pocs gironins saben que Roca i Ferreras (1834-1891) té un carrer en el seu honor a Fontajau. Perquè els veïns d'aquest verall de torretes segurament també ignoren que l'esmentat intel·lectual és un dels pares del catalanisme d'avui. El seu és un nacionalisme "*defensiu, amigable, fraternal, pacífic, emancipador, humanitari, social*". I ho recalca una i altra vegada perquè constarà que hi ha un altre tipus de nacionalisme, a anys llum del que ell proclama, de caràcter "*agressiu, bel·licós, orgullós, dominador, tibat, tirànic, instrument dels dèspotes*". És per això que en Josep Roca se sentia molt i molt allunyat de la política tsarista en terra polonesa, de l'expansionisme anglès a Irlanda i Gal·les, de l'assimilació francesa de la Bretanya, de la uniformització espanyola de Cuba i dels Països Catalans. I, en contrapartida, lloarà el sistema

belga d'estat, els cantons confederals suïssos, la valentia dels portuguesos de 1640 o dels hongaresos de 1848 en el moment d'emancipar-se dels imperis espanyol i austríac respectivament.

En aquesta línia, en Josep Narcís Roca s'adona que els cata-

lans de 1714 no patien cap desídia ni cap servilisme davant el seu futur nacional. I, en canvi, els seus coetanis havien quedat empeltats d'una barreja de por i indiferència tramesa per la maquinària propagandística espanyola d'aleshores, que s'aprofitava de l'estat d'indefensió dels Països Catalans.

En Roca i Ferreras veu que la unitat d'Espanya és forçada i, per tant, perversa artificial: centralisme, endarreriment intel·lectual, absolutisme, intolerància, manca de llibertats... I per postres, verifica que els mateixos espanyols s'adonen que som un altre poble, encara que es neguin a acceptar-ho.

En la seva tendra infantesa, en Josep Narcís Roca quedarà corprès en contemplar una munió d'obriers armats, rere una barricada, cridant a favor de la independència. El bombardeig innecessari d'Espartero sobre Barcelona, com l'enderroc de la Ciutadella, tampoc deixaran indiferent el vailet Roca i Ferreras. I és que s'estava covant la veu indòmita del catalanisme, de la qual encara avui hem d'aprendre.

Quim Gibert

EL TEMPS NO S'ATURA

Amb penes i treballs arribes al destí que t'has fixat: la platja de les Muscleres. Les cames fa estona que es queixen, tot i que les ajudes amb un bastó. Però els anys no perdonen... Tanmateix, t'agrada passejar pel camí que, voltant la línia de mar, porta a Sant Martí d'Empúries. És un camí que respira tranquil·litat que permet assossegar-se i trobar-se amb un mateix. Sobretot en una tarda quieta com la d'avui, en què et sents la pell acariciada pel sol d'hivern.

Enmig de la flaire dels pins, t'asseus en un dels bancs que hi ha sobre el mirador, el que mira al sud, el que mira cap a l'Escala. De bon principi no penses en res, reposes, bades, deixes que el silenci i la solitud del moment t'agombolin. Mentrestant, el llevantal t'omple d'olor de mar i les ruïnes dels avantpassats, grecs i romans, que veus d'esquiltlentes, t'enriqueixen l'esperit.

Passeges la mirada pel teu poble, que des de lluny es veu desendregat i acollidor, i et fixes en una de les cases. És de les primeres a mà dreta i està ran de mar. Destaca per la seva incongruència. Mirant-la rememores aquells jardins feréstecs que, abans, allà hi havia. I t'imagines els esplèndids jardins que ara podria haver-hi i que donarien caliu a la rudesia de la Creu. Però no...

El creixement urbanístic, i de població estival, que ha tingut l'Escala en aquests darrers trenta i tants anys, fa que et costi identificar-te amb un poble

A la plaça Víctor Català, 1948. Públic assistent a la 1a actuació de l'Esbart escalenc

que tu hauries pintat diferent, amb turisme, és clar!, però també amb més calidesa i més humanitat. En aquest sentit, penses que cada vegada són més escadusseres les relacions entre els veïns, que manquen aquells indrets de trobada lliure i espontània, on la gent es parlava i el temps hi passava lentament. Aquells llocs que configuraven una manera de ser, molt pròpia de l'Escala, que es va perdent amb el pas dels anys.

Les xerrades a la perruqueria d'en Joan Callol ("Joan Barber"), les partides de botifarra al cafè de can Panxo, les subhastes de peix a la Platja, les representacions teatrals i musicals de ca l'Hereu, les sessions de cine a Pekin, les tardes dels diumenges al camp de futbol (ara el nou camp està massa lluny per a les teves cames),... eren alguns dels teus espais de trobada amb els homes i dones del poble amb els quals comparties els neguits, els infortunis, les alegries i les esperances de futur.

Tens un record especial pel primer dels llocs citats. Va ser la teva "barberia" de sempre, fins que en Joan es jubilà. Tu hi anaves tres dies la setmana a fer-te afaitar i, de tant en tant, t'hi feies tallar els cabells. Però, a més, allí hi fruïres de les tertúlies més apassionades que has conegut mai. Les fèieu gairebé sempre els mateixos, poc abans de tancar el local i d'anar cap a casa a sopar. Malauradament, no solien durar gaire. En elles, s'hi discutia, de manera seriosa, sobre qualsevol tema que estigués d'actualitat. Això sí, amb el toc d'ironia propi de la gent de l'Escala i amb la humilitat intel·lectual que us caracteritzava a tots plegats.

La perruqueria d'en Joan Barber estava situada al carrer de les botigues, gairebé davant per davant del carrer del Mig, entre el bar del Xangai i la pastiseria nombrosa entre nens i homes de totes les edats. Els dissabtes en Jaume Poch anava a donar-hi un cop de mà, ja que era el dia fort de la setmana.

En el mateix carrer, a l'edifici de can Llistosella, recordes que hi havia la perruqueria d'en Quintana, la qual era igualment molt concorreguda i en la qual també hi tenien lloc reunions semblants. Hi havies anat en algunes ocasions. Però el teu barber sempre havia estat en Joan. A més, éreu amics i més d'una vegada us havíeu intercanviat llibres, que deprés eren una bona excusa per comentar en les xerrades dels vespres.

L'arribada de la màquina d'afaitar elèctrica, va fer disminuir l'assiduitat dels homes a les perruqueries i, per tant, va comportar la davallada gradual de les tertúlies. Avui no hi ha res que ho hagi substituït.

Despertes del somni i et renyes. Ets un ingenu i un nostàlgic. Una trista figura dels temps passats que no toca de peus a terra, ja que vol portar l'ahir cap a l'avui i el demà. T'has de fer càrrec que el present i el futur pertanyen als teus fills i néts. A ells toca decidir-los. Tu ja n'estàs fora.

A més, no et pots queixar, vius bé i ets feliç. I et queden les sardanes. Le ballades dels dimecres d'estiu a la Platja, les de l'Aplec i les altres que es fan al llarg de l'any. Allà és on et retrobes, com abans, amb els amics de sempre.

Amb aquells que encara viuen i que poques vegades coincideixen pels carrers i places del poble. Ells, com tu, són d'aquells que sempre passen desapercebuts. D'aquells que ningú no veu, però que sempre hi són. D'aquells que estimen les sardanes i als quals no es farà un homenatge, ni se'ls dedicarà cap aplec.

D'altra banda, lamentes la bona colla de companys que t'han deixat, sobretot aquells que han mort al llarg d'aquests darrers anys. Homes i dones de la teva generació que no constaran mai en els llibres d'història local, però que no haurien de caure en l'oblit. Dones i homes que, com tu, s'hagueren d'ajupir durant la llarga nit franquista, però que maldaren per preservar els seus signes d'identitat. Homes i dones que estimaren l'Escala, més, molt més, del que l'Escala mai no els ha estimat a ells.

T'agafen calfreds. T'adones que ja portes una hora assegut aquí i que el sol va de baixa. Es hora de tonar a casa i escoltar sardanes. Avui posaràs "El cant del batre" que sempre et fa aixecar l'ànim.

Pere Juhé i Oriol

FORN
EL PILANET

Camps del Pilans
L'ESCALA

TELESTIL

SONORITZACIÓ - TV - VIDEO - HIFI
ANTENES - VIA SALÈL·LIT

Servei tècnic SONY i PIONEER
Distribuïdor oficial de SONY i PIONEER

C/ Joan Masanet, 74 - Tel 972 77 21 20
17130 L'ESCALA (Girona)

**Pizzeria-Geladeria
Grill-Creperia**

Port d'en Perris, 1 - L'ESCALA
Abierto: 12 mañana a 3 madrugada

MICHELIN

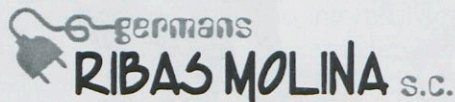

CITROËN

**GARATGE
FERRER, S.L.**

Servei Oficial MICHELIN
Agent CITROËN

C/ Closa del Llop, s/n
Tel. 972 77 12 64 - Fax 972 77 35 94
L'ESCALA

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
CALEFACCIÓ - GAS**

Av. de Girona, 6 i Rubens, 2
Telèfon: 972 77 06 55
17130 L'ESCALA (Girona)

C/ Puig Sureda, 16-18
L'ESCALA 17130 (Girona)
Tel. 972 77 30 54

ACRÒSTIC A LLUÍS ALBERT

La teva vida ha estat fruitosa i plena.
La música ha correspost a l'ideal:
Un rastre lluminós, sensorial,
íntimament volgut. Quina és l'ofrena?
Sardanes 'que en el cor deixen senyal.

Ara, ric d'anys, recomptes les collites
Les que has guanyat al temps, sovint tan breu
Benvolgut de tothom, a tots recites
El que has après i el que has sabut fer teu
Restes fidel als qui amb amor concites,
Tens l'obra que has creat, commosa o greu.

Restes immers en tot el que et proposes,
I mantes el futur talment com si
Volguessis recollir novelles roses.
Avances àgilment per fer camí
Sempre a mercè del que ha d'esdevenir.

Montserrat Vayreda

Rafel i Angelina

el Roser
RESTAURANTS

Hostal EL ROSER

*Carrer Església, 7
Tel. 972 77 02 19*

Rest. EL ROSER 2

*Passeig Lluís Albert, 1
Tel. 972 77 11 02*

17130 L'ESCALA (Costa Brava) - Girona

HOSTAL - RESTAURANT EL ROSER C/ Església):

Menú diari de dilluns a divendres amb plats diferents cada dia

Menú especial cada dia

Menús per a grups i carta

RESTAURANT EL ROSER 2 (davant del mar):

Cuina d'autor i de mercat, marisqueria

Tel. **972 77 00 09** (contestador automàtic)
972 77 01 20 (per demanar hores i per a urgències)

✓ Closa d'en Llop, 7 - 17130 L'ESCALA - Alt Empordà (Girona)
www: palahi.es/kiros

KIROS

La cadena

FERRETERIA CLOS

Bricolatge

Closa d'en Llop, 7
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 77 01 20

La cadena

Del volum: Calidoscopi Marí

“PREGÀRIA MARINERA”

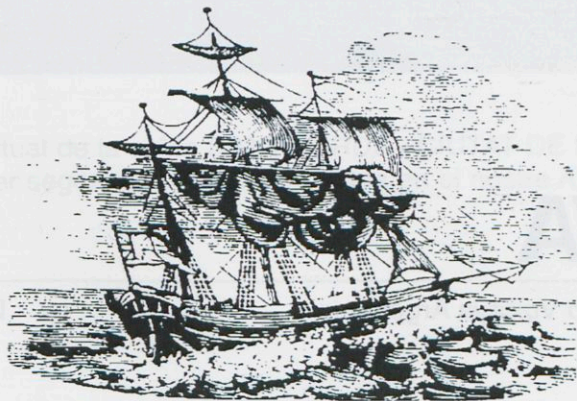
Oh! bon Déu de les Altures,
guieu-nos sempre amb esment;
gardeu-nos de la mar les fúries,
feu que sigui ben bon temps.

Que Sant Pere gran Patró
mai no ens deixi de sa mà;
faci bona la calada
i jamai no ens manqui el pa!

Que Santa Carme tanqui porta
als embats del vent del nord
i inflant-nos de gregal la vela,
ens emmeni sempre a port!

Joan Vicens i Mension

Novembre de 1982

HOSTAL ☆☆ BAR • RESTAURANT

BAR RESTAURANT
LA VINYA

|| **SERVEI DE TAXI**

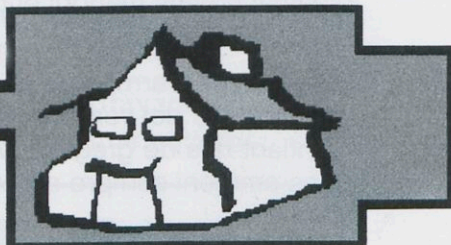
HABITACIONS BANY COMPLET INDIVIDUAL
AIRE CONDICIONAT - T.V. VIA SATÈL·LIT

Obert tot l'any

Av. Girona, 10
Tels. 972 77 03 46 - 972 77 12 37
L'ESCALA (Girona)

LAUREN FINQUES S.L.

SERVEIS IMMOBILIARIS
COMPRA - VENDA - LLOGUER

carrer ave maria, 34 l'escala 17130 girona espanya costa brava
tel. 972 77 05 05 - 620 83 09 26 - fax 972 77 09 15

BBVA

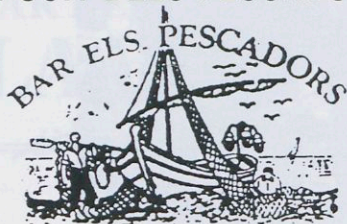
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria

L'ESCALA

Formació actual de la cobla SANT JORDI - CIUTAT DE BARCELONA.
Per segon any consecutiu actua en el nostre Aplec.

Bar Restaurant EL PÒSIT DELS PESCADORS

Port La Clota - Tel. 972 77 02 83
L'ESCALA

Ctra. St. Mori, Km. 2,5
Tel. 972 56 00 33 - Fax 972 56 02 61 Tel. 972 77 13 26
17483 BÀSCARA (Girona) 17130 L'ESCALA (Girona)

ANXOVES - SARDINES
CONGELACIÓ - BOQUERÓ

Closa d'en llop, 40
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)
E-mail: soles@grn.es-http://www.grn.es/soles
Apartat de Correus 210
Tel. 972 77 03 57 - Fax 972 77 41 71
CATALUNYA - EUROPA

Hotel Can Miquel
Restaurant Montgó Park

Platja de Montgó
Tel. 972 77 14 52 - 972 77 10 02
17130 L'ESCALA Girona - Costa Brava

ESPERANCES DEL SI IMPERFECTE I EL NO CONDICIONAL

SI un sentís la vivor del moment,
SI un omplís de pensament el desig,
SI un visqués el trasbals interior del cor,
SI un mugués el volum i el pes del món exterior,
SI un cregué en la bondat universal de la gent...

NO moriria l'esperançada veritat i claror de cada dia,
NO hi hauria la cremor desolada de l'entotsolament,
NO xisclaria permanentment la fam, física i d'ansies,
NO viuríem amb recança l'anhel de les coses i la veritat de la utopia,
NO creuríem en la dimensió petita dels sentiments, ni en el finiment del destí...

Ans, al contrari, només llavors seria quan el SI
aniria més enllà de la simple negació del NO,
i la veritat i bellesa del dia impregnaria de plaer el viure autèntic.
Tot un món utòpic, intens, sensible, lliure expansiu i enriquidor,
on ser persona endinsa el somni en la realitat i cobreix de llor la vulnerabilitat
[humana...]

Joan Barceló i Coll

(Sota un llorer del Turó Parc, febrer 2002)

Caixa de Sabadell

XXVII APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA

Organitzat pel **CENTRE ESPORTIU I RECREATIU DE L'ESCALA**
adherit a l'*Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines*

amb el patrocini del magnífic **AJUNTAMENT, LA DIPUTACIÓ DE GIRONA**
i LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Diumenge, 2 de juny del 2002

Cobles

FOMENT SANT JORDI-CIUTAT DE BARCELONA i CIUTAT DE GIRONA

*P*rograma

MATÍ, a 2/4 d'11, al passeig de Lluís Albert

Foment	Colla Montgrí	<i>Carles Rovira i Reixac</i>
St. Jordi	Colla Violetes del Bosc	<i>M. Saderra i Puigferrer</i>
C. de Girona	La Gracieta dels Rocaters	<i>Ramon Serrat i Fajula</i>
Foment	Glòria	<i>Jordi Paulí i Safont</i>
St. Jordi	Enèrgica	<i>Ramon Vilà i Ferrer</i>
C. de Girona	Castell de Farners	<i>Josep Coll i Ferrando</i>
Foment	Nuri Gentil	<i>J. Saderra i Puigferrer</i>
St. Jordi	Cristina	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
C. de Girona	L'Eulàlia	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
Foment	Sempre Lloret	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
St. Jordi	A una noia maca	<i>Jordi Leon i Royo</i>
C. de Girona	Carícies	<i>J. Vicens i Juli (Xaxu)</i>

TARDA, a 2/4 de 5, al passeig de Lluís Albert

Foment	Xènia	<i>Tomàs Gil i Membrado</i>
St. Jordi	Golf de Roses	<i>Lluís Albert i Rivas</i>
C. de Girona	Una sardana	<i>J. M. Tarridas i Barri</i>
Foment	Floricel	<i>Joan Pibernat, Pere Massats</i>
St. Jordi	Les abadesses de Sant Joan	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
C. de Girona	Per en Carles de l'Escala	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
Foment	Pels escalencs Vilabrú	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
St. Jordi	Benvinguda	<i>Enric Vilà i Armengol</i>
C. de Girona	Vint-i-cinc anys d'il·lusió	<i>Pere Fontàs i Puig</i>
Conjunt	Maria Rosa	<i>Emili Juanals i Roqué</i>
Conjunt	A mossèn Cinto	<i>Francesc Mas i Ros</i>
Foment	Sota el sol de Catalunya	<i>Jaume Bonaterra i Dabau</i>
St. Jordi	Per nosaltres	<i>Martirià Font i Coll</i>
C. de Girona	Pirineu	<i>Josep M. Vilà i Saliner</i>

NIT, a les 10, a la plaça de la Sardana, la Platja

COBLA FOMENT

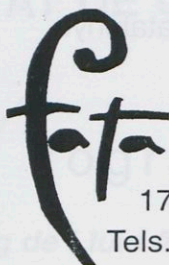
Sardanistes d'Olesa	<i>Lluís Albert i Rivas</i>
Pere gentil	<i>Ricard Viladesau i Caner</i>
Cantant per les muntanyes	<i>J. Vicens i Juli (Xaxu)</i>
El Montgrí	<i>Xavier Forcada i Carreras</i>
Ara saltarem	<i>Josep Capell i Hernández</i>
L'Aplec de l'Escala	<i>Enric Vilà i Armengol</i>

Like said James Dean: "Todo es relativo"

**fata morgana discoteca
sant pere pescador**

CAMPING / CARAVANING

Ap. de correus, 23
17130 **L'ESCALA** (Girona)
Tels. 34-72 52 00 11 - 52 04 00
Fax 34-72 55 00 46

Restaurant
L'Hort del Rector
MONELLS Tel. 972 63 03 96

El Bacallà Daurat
Restaurant

Especialitats
en Bacallà
Cuina Mediterrània

Camí Ample, 40 - Tel. 972 77 34 47 - 17130 **L'Escalà** (Girona)

LA PLAÇA DE LA SARDANA

Quan l'audició de la nit d'aquest XXVII Aplec tingui com a escenari la Platja, lloc escollit habitualment per ser-ne cloenda, per primera vegada les composicions seran interpretades, ballades i escoltades a la recentment batejada 'Plaça de la sardana'. Efectivament, com que per acord del Consistori s'han retolat amb noves plaques diverses vies urbanes, oficialitzant-ne convenientment la denominació, al sector de la Platja (1), on en el decurs de més d'un segle s'hi han dut un terme la major part de les manifestacions sardanistes que es programen a la nostra vila, ara li ha escaigut el nom de "Plaça de la Sardana".

Com és de suposar, aquesta resolució no ha pas estat acollida amb assentiment unànime. Naturalment que s'han pogut escoltar frases d'aprovaació i complaença, però ja de bon principi afloraren els parers contradictoris. Deixant de banda la simpàtica reacció que, no exempta de fonament, a la diada dels Innocents feia aparèixer sobre els rètols la pintada "plaça de les motos" –amb la qual quedava confirmada la frase que encapçala l'escrit d'en Joanet Calafat amb el títol de 'MOTIUS', que diu: Un dels trets més sobresor-

La Platja, 1904

La Platja, 1916

tints del caràcter escalenc, el que sens dubte marca i dóna més relleu a la personalitat vilatana, és aquest bon humor, agressiu i pintoresc a la vegada...— Una part de les crítiques han estat fetes amb esperit de contradicció sistemàtica, amb raonaments poc concrets i sense saber justificar a penes les manifestacions d'oposició.

És evident que a mi em sembla molt bé. El trobo encertat i adequat, encara que només sigui per considerar que una població com la nostra, que havia gaudit de tan arrelada i reconeguda tradició sardanista, mereix per mèrit propi un espai dedicat a la dansa que ens identifica com al poble que estima i avança donant-se les mans.

El que lamento sincerament —i estic segur que no sóc pas l'únic escalenc desencisat— és que, per manca de voluntat o per un total desinterès, hem deixat escapar l'oportunitat que se'ns havia presentat d'adquirir la reproducció exclusiva en metall del grup escultòric representant la formació de la cobla modelat en guix que fou exposat durant molt temps al museu Dalí, de Figueres. Un monument excepcional, veritablement singular, l'oferiment del qual fou fet amb preferència a l'Escala. I allò que ens havia posat la mel als llavis i havia estat rebut amb extraordinari entusiasme ha donat pas a la sensació que l'eufòria s'ha anat esvaint fins a quedar totalment diluïda. Tinc la certesa que d'haver-se presentat l'oportunitat en altres èpoques, naturalment disposant de les actuals possibilitats econòmiques, l'oferta no s'hauria pas deixat escapar.

Quan visito alguna de les poblacions que han estat "Ciutat Pubilla" –i a les nostres comarques ja són moltes–, tot admirant el monument dedicat a l'efemèride, sento la doble enveja de no haver aconseguit mai tan honorable distinció i, en conseqüència, de no disposar del corresponent acreditatiu. També és veritat que –i d'això n'estic completament segur– d'haver-se presentat l'ocasió, la polèmica hauria estat a l'ordre del dia, apareixent desacords, tant els que haurien al·ludit al pressupost com els que s'haurien originat sobre el lloc on situar-lo.

A vegades sembla inexplicable la manera com a la nostra població anem perdent bona part d'aquell tarannà que ens caracteritzava. Això passa no solament amb la sardana, sinó també amb un bon nombre d'habituds que ens eren peculiars(2).

Ja fa temps que s'observa una predilecció per les activitats alienes, com poden ser-ho, per posar un exemple, el que en aquests últims anys, per Tots Sants, s'hagi donat entrada al "halloween", o bé que darrerament hom prefereixi aprendre a ballar "country" pagant que no pas participar en un curset per aprendre a ballar i comptar sardanes de franc.

Si reiteradament es parla de conservar els orígens –no oblidem la insistència amb què la qüestió ha estat comentada i debatuda últimament–, no ens adonem, o no volem adonar-nos, que cal legitimar inquietuds i enardiments.

La Platja, 1925

La Platja, 1958

Festa del Carme, 2001

Fins i tot apassionant-nos, fent pinya per mantenir els més importants signes de catalanitat cada vegada més malmesos –entre els quals es troba la nostra dansa representativa–, posant-hi a nivell local el nostre granet de sorra per aconseguir-ho.

En altres indrets, potser saben mantenir-se més en forma, ja que, de tant en tant, en rebem notícies optimistes, com és ara la formació d'alguna nova cobla. És agradable conèixer que Agramunt, la població lleidatana de la comarca d'Urgell amb tan sols cinc mil habitants, disposa de tres cobles juvenils.

I tampoc cal anar tan lluny. Com ja he esmentat en alguna ocasió, les altres dues poblacions que, amb la nostra, promocionen les belleses i excel·lències de la Badia, en una hi ha "Els rossinyolets" i "L'empordanesa", i a l'altra la "Vila de Roses".

Dono cloenda al comentari adreçant la més cordial benvinguda a la "La Plaça de la Sardana" tot confiant que, qui sap si pecant d'un excés d'optimisme i posant com a comparança el conte de la Ventafocs, pugui ser la 'fada' reviscoladora que permeti consolidar les nostres més preuades i legítimes consuetuds. Així sia.

Vili-gran

febrer de 2002

-
- (1) A les noves retolacions s'ha posat "plaja", amb la justificació d'adaptar la grafia a la forma amb què sempre hem pronunciat el mot els autòctons. Pel que fa a "Plaça de la Sardana", el nom s'ha adjudicat precisament a l'espai que en època franquista se'n deia "Plaza de Calvo Sotelo" i amb anterioritat, en temps de la República, "Plaça de Francesc Macià". Com que enlloc ha figurat mai "platja de les barques", és prudent considerar com a innecessari i com a absurda tossuderia fer-ne ús, encara que sigui de forma esporàdica. La carència de legalitat fa aconsellable que, especialment quan es tracta d'anunciar qualsevol acte que ha de tenir lloc a la que podem considerar la nostra 'Plaça Major', s'utilitzi la nomenclatura oficial: primer de tot, per respecte, però especialment per evitar possibles confusions.
- (2) Quan escric aquest comentari acaba de celebrar-se Carnaval i penso que no passa desapercbut a ningú que, de mica en mica, la programació es va reduint. S'han anat escurçant els dies i els balls de "pinyata", de "les dones", "del confit", "de l'enterrament de la sardina", entre altres activitats molt pròpies que s'han anat deixant de celebrar, especialment per falta de participació.

Celler Restaurant

CA L'HEREU

*Varietats de carns a la brasa
Pa amb tomata i pernil
Vins naturals*

Platja dels Riells
Carretera de Barcelona, 2-4
Telèfon: 972 77 10 74
L'ESCALA

CALÇATS
Susi

C/ Picasso, 1 (Poble Sec)
Avgda. Montgó, 31 (Riells)
Tel. 972 77 24 74 - **L'ESCALA**

*** **HOTEL
NIEVES MAR**

(Restaurant Casa Nieves)

Passeig Marítim, 8 - 17130 **L'ESCALA**
Tel. 972 77 03 00 - Fax 972 77 36 05
www.nievesmar.com

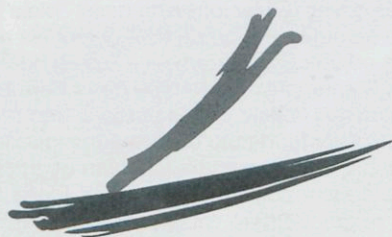

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONES
DE BARCELONA

Plaça de l'Ajuntament
Tel. 972 77 12 95 - 17130 **L'ESCALA**

La Barcada

C/ Ave Maria, 8 - **L'ESCALA**

CONTRA ELS GREUGES I ELS PREJUDICIS

*<<Antes que nacionalista hay que ser democrata>>
(José María Aznar).*

La bibliografia sobre el nacionalisme s'ha incrementat notablement les últimes dècades gràcies als treballs d'historiadors, politòlegs, economistes, antropòlegs... Molts autors denuncien els greuges quotidians i persistents contra Catalunya producte de la desigual relació Catalunya-Espanya. "Catalanofobia" -Francesc Ferrer-, "6 milions d'innocents" -Col.lectiu J. B. Boix-, "Catalunya, de la identitat a la independència" -X. Robert de V.-, "Cornuts i pagar el beure" -Josep Huguet-, "El meu país" -Josep Gifreu- i "Raons i tòpics" -J. M. Terricabras- en són una bona mostra.

Amb "Raons i tòpics" (La campana. Barcelona, 2001) Josep-Maria Terricabras, catedràtic de filosofia a la Universitat de Girona i col.laborador de l'AVUI i de Catalunya Ràdio, reflexiona sobre el catalanisme i l'anticatalanisme, analitzant raons i desemmascarant tòpics. Aquest llibre, creador de debat i

La sardana, dansa nacional de Catalunya, és considerada des d'Espanya un element folklòric, regionalista, residual... com tot allò genuïnament català.

discussió, ofereix una visió de la realitat i de com pot quedar deformada per la força dels prejudicis. L'autor passa revista, amb llenguatge diàfan, a les qüestions més interessants del catalanisme (sentiments, mites, identitat, cosmopolitisme, llengua, consciència...) i les reaccions que provoca, més negatives i visceralment que argumentades.

Segons Terricabras, <<l'anticatalanisme és visceral, una mica tronat i molt repetitiu. I és una llàstima, perquè el catalanisme necessita per regenerar-se crítica constant i novedosa. L'anticatalanisme és extraordinàriament localista: només n'hi ha a Espanya. Ataca el nostre sentiment nacional només perquè és nostre; ataca la nostra dèbil i desprotegida identitat nacional des d'una identitat nacional forta i armada; ataca els nostres mites imposant-nos els seus>>.

I afegeix: <<La cultura nacional catalana proporciona, com totes, l'estructura bàsica del col·lectiu, els marcs de referència: la seva història, la llengua i la literatura, l'art i la ciència, les tradicions i els costums, el treball i el descans, el dol i les festes, les lleis i els ritus...>>. Però, s'ocupen prou els polítics espanyolistes d'ignorar, diluir o trasgiversar, segons convingui, aquells aspectes que en no encaixar amb la cultura oficial espanyola són considerats nocius o senzillament inacceptables. En l'àmbit de la cultura, aquest catedràtic sentència: <<el català que no té posició nacional catalana presa per activa, adopta automàticament, per passiva, la visió nacional espanyola>>.

La selecció catalana de futbol ha estat objecte de burla que ningú gosaria fer amb l'espanyola.

Restecte als sentiments, el filòsof assenyala que <<cadascú pertany a la nació en què li és més fàcil d'establir complicitats, a aquella en què l'aire de família és més fort i en què el sentiment també ho és>>. Tots els nacionalismes es serveixen dels mites. Diu Terricabras: <<el nacionalisme és el mite dels que critiquen el mite del nacionalisme. S'equivoquen greument els que volen criticar el nacionalisme reduint-ho tot a l'examen dels seus mites, com si en fossin l'essència>>.

La identitat és un bé escàs que els poders fàctics sempre procuren controlar i un dels temes estrella de qualsevol discussió sobre nacionalisme. El catedràtic pensa que <<la identitat nacional entesa com un procés d'identificació és més sana que no pas entesa com a model identitari)>>. L'àmbit de la nació va més enllà d'allò que és familiar però s'atura més ençà d'allò que és foraster. En aquest sentit, Terricabras creu que <<els Països Catalans encara són tres que no en fan un. La nació encara no coincideix amb la Pàtria, després de segles de divisió i maltractaments>>.

Europa pot ser una sense que hagi de ser única, o sia, sense haver de negar les peculiaritats de les seves nacions. El catedràtic apunta en un doble sentit: <<és l'Europa de la qual ja formem part, però alhora és l'Europa que hem d'infantar>>. El nacionalisme ocult espanyol és qui súbtilment o no ataca els altres nacionalismes. <<Amb el descrèdit nacionalista es pretén fer entendre que el nacionalisme és una doctrina caduca i en retirada. El nacionalisme ocult espanyol sempre intenta ridiculitzar i acusar els nacionalismes visibles (català, basc, gallec...). Així aconsegueix apartar les mirades indiscretes i seguir indiscutit... mentre sobre ell es construeix i es rearma el poder estatal>>.

<<El cosmopolita real no està en contra de cap arrelament nacional, sinó que en deriva; perquè només el que sap d'on és i d'on ve pot circular amb sentit de l'orientació. Altres pretesos internacionalistes no són ciutadans del món sinó ciutadans d'enlloc>>, sentència el filòsof. En relació als drets individuals i col·lectius opina que <<la defensa dels drets i llibertats individuals troba el seu fonament en la praxi del grup que lluita per aquests drets, o sia, que inividualitza i personalitza l'individu>>.

Amb el llenguatge compartim una forma de vida; en cada llengua hi ressonen segles d'història. Terricabras afirma amb contundència: <<La relació íntima entre la llengua i els catalans es converteix en una relació literalment vital. Enraonem, doncs existim. Defensar la llengua no és tenir una visió nacionalista esquifida i provinciana sinó fer allò que fan les nacions poderoses sense demanar permís a ningú>>. Pel que fa a la consciència de país, conclou que <<tothom hi està implicat, per activa o per passiva i en una direcció o en una altra. En el cas de Catalunya, encara més la consciència pot ser llibertat>>. Que així sigui!

Lluís Colomeda i Sastre
(colomeda@sastre.net)

folgers

RENOVACIÓ I DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS
CONSULTING D'OBRES

Closa del Llop, 31 - Apartat de Correus, 24
Tel. 972 77 04 71

L'ESCALA

MOTOS BOSCH

VENDA
REPARACIÓ
RECANVIS DE MOTOS
I BICICLETES

C/ Ave Maria, 13
Tel. 972 77 46 04
C/ Sant Pere, 73
Tel./Fax: 972 77 06 45
17130 **L'ESCALA**

EMBARCACIONS, MOTORS,
ACCESSORIS

JOPA

nàutica

Closa del Llop, 116
Tel 972 77 07 55 - Fax 972 77 09 04

E-mail: info@jopanautica.com

www.jopanautica.com

E-17130 **L'ESCALA**

PASTISSERIA · BOMBONERIA
FUNDADA EN
1854

R. MINISTRAL
R.L.L. Nº 25 689/CAC
MARANGES, 6 - TEL. 77 01 80
L'ESCALA
(COSTA BRAVA)

FAR

gestions

Port d'en Perris, 4
Apartat 198
17130 **L'ESCALA**
Tel. i Fax 972 77 30 69

NOVETATS MARGARIDA

ARTICLES DE PELL - BRODATS
BATES I DAVANTALS

Maranges, 22
Telèfon: 972 77 00 87
L'ESCALA

Del volum: Calidoscopi Marí

“CRIT DE PATRÓ”

Tots a la feina,
minyons es fa tard;
aferreu bé la vela
que el vent ha arribat!

Armeu el timó,
feu en el rem
nou estrop;
que el mar no perdona
i ben lluny és el port.

La maleïda tempesta,
tenebrosa bramula
amb ràbia occidora
la mar atiant;
les puntes de llamp
els núvols quartegen,
els trons braulosos
s'estan atansant.

El celatge obac
de rojors s'ensangona,
foc de tenebra
de l'avern submarí;
les fúries marines
com dracs s'ageganten,
salpeu mariners...
que anem a sofrir!

Vinga i de pressa,
minyons, es fa tard,
aferreu bé la vela...
PREGUEM AL DÉU DE LA MAR

Joan Vicens i Mensión

18 març 1982

Un entorn màgic
en un mar incomparable

Menús gastronòmic
Peix fresc i marisc

Servei de terrassa

El Molí de l'Escala

RESTAURANT

El Molí de l'Escala
Camp dels Pilans
Camí de les Corts
Tel. 972 77 47 27
Fax 972 77 47 25
17130 L'ESCALA

Mobles
SANCHO

Av. Closa d'en Llop, 1
(davant betzinera)
Tel. 972 77 04 85
L'ESCALA

Pizzeria L'Escala

Plaça de correus s/n - Tel. 972 77 26 02 - L'ESCALA

SOTAVENT

PIZZERIA - GRILL - RESTAURANT

Camí Ample, 13 baixos
Telèfon: 972 77 30 53
17130 L'ESCALA (Girona)

LES FIGUERENQUES

□ Els diumenges i dies festius dels estius d'abans de la Guerra Civil, venia de Figueres una colla de noies pertanyent a "La Penya Alegre" d'aquella ciutat. Abans la gent de Figueres, i aquí en tenim l'exemple, tenien més tirada de venir a l'Escala, que no pas ara.

□ Actualment és de tothom sabut que la gent de la capital empordanesa té més tirada d'anar a Roses i a Empuriabrava que no pas a l'Escala, llevat de selectes excepcions. Tot això es perd, que diria un patriota local.

□ Aquelles noies, doncs, s'adreçaven afalagades a les platges d'Empúries. Al matí ja hi anaven directament sense passar per l'Escala.

□ La seva gatzara i alegria, fent honor al nom de la penya a la qual pertanyien, eren comunicatives i molt expansives i es feien notar entre els pagesos dels pobles, veïns, els quals, amb les seves tartanes i carros, venien a passar la diada a Empúries tot carregats d'atuells de cuina i de bon rostit d'oca i ànec, sense oblidar els menuts que portaven dins grosses carmanyoles.

□ Els pagesos ja havien segat i batut i tenien l'anyada ben guardada als seus graners. Ara ben tranquils venien a remullar-se al mar. I no solament ho feien ells i tota la fillada, sinó també, i jo de petit ho havia vist alguna vegada, feien remullar el cavall, això sí, ben aguantat per l'amo, per evitar que a l'entrar dins un àmbit desconegut per ell, no s'esverés i en fes alguna de fresca.

□ La sana alegria d'aquelles noies figuerenques, potser ara suposaria l'enveja de molts grups d'avui dia que per divertir-se no es conformen pas amb

L'expedició figuerenca de cada diumenge

una platja, unes aigües fresques i manyagues. I a més era una alegria que els resultava ben barata.

Es traslladaven, des de la capital empordanesa, en un cotxe de línia força arruïnat com la majoria de l'època, el qual, pel que es veu, servia també per traslladar músics d'un poble a l'altre sobretot per les festes majors, ja que a la part alta davantera del vehicle hi havia un rètol que deia: "Orquestra Antiga Pep". Potser aquest mateix òmnibus se n'aniria a fer un altre servei, en lloc de restar tot el dia parat a l'Escala.

Aquestes noies venien ben proveïdes de manduca puix que es proposaven passar tota la jornada a l'Escala on farien dos àpats a més del berenar.

Les noies es banyaven sempre al mateix racó de la platja, que solia ser sota la miranda que hi ha al peu de la casa forestal.

Les platges presentaven en aquella època un aspecte tranquil, pacífic, familiar, acollidor, romàntic, sense les massificacions d'avui dia, amb molt espai per poder caminar, córrer i jugar per la sorra sense necessitat d'haver de demanar permís al veí com actualment succeeix en ple estiu en la majoria del poble.

Als nois escalencs els anava molt bé que les noies vinguessin soles sense companys figuerencs. Així no tenien competència. Almenys ells sabien on anar les tardes dels diumenges d'estiu, més encara quan a la població hi havia ben pocs atractius que els cridessin l'atenció. A més, a l'Escala no es feia cinema durant l'estiu per la gran calor que feia dins la sala de Pequín.

Allà, sota el llogarret de Sant Martí d'Empúries, ja hi trobaven les figuerenques, amb les quals passarien una tarda entretinguda. Aquest racó de platja les deuria meravellar molt, perquè l'anomenaven "Platja d'Or d'Empúries".

Almenys així ho feien constar en un programa de mà que editaren per

L'aplec dels figuerencs davant l'hotel Empúries

anunciar una festa que un any organitzaren l'últim diumenge de l'estiu, per tal d'acomiar-se de la temporada dels banys.

Feren balls, sardanes i molta gresca. La placeta del mirador de la casa forestal l'engalanaren amb banderetes i cintes de molts colors. La bullícia i el bon ambient estaven assegurats, com així es palesà durant l'estona que durà la festa.

No s'hi trobaren soles puix molta gent de l'Escala, en saber-ho a través dels programes, aquell dia s'oblidaren de la platja de Riells, l'autèntica platja del poble d'abans, per afegir-se a la festa.

Tots els diumenges, quan el sol volia anar a la posta i s'havien ben banyat i tornat ben morenes, (tot i que abans posar-se negres del sol no era massa moda) l'autobús les traslladava a l'Escala, per rematar la festa.

El lloc de concentració era el cafè de can Bofill al passeig Lluís Albert on l'airet del mar amanyagava els seus rostres acalorats.

En Rafel Quim, l'amo de l'acreditat establiment, els col·locava unes fustes sobre uns cavallets i en aquestes improvisades taules sopaven amb el "picnic" (no sé si abans ja es deixa així) que es portaven de casa seva.

El beure i els refrescos eren servits per en Bofill. Alguna cosa hi havia de guanyar l'establiment que tan esplèndidament els preparava un lloc reservat per a elles i els permetia de fer-hi una llarga tertúlia, davant mateix de mar, del qual rebien les agradables carícies del capvespre, sota els típics tamarius.

Al cafè, hi anava arribant la gent distingida del poble, els estiuejants de Barcelona, la "gente bien" que ara en diríem, per passar-hi una llarga estona de distingida tertúlia. Per alguna cosa de can Bofill en deien el cafè dels senyors.

En Josep Pla, en una de les seves obres en parla llargament, d'aquestes trobades de la gent selecta del poble amb il·lustres estiuejants que disposaven de casa pairal a l'Escala. Ell mateix, home molt xerraire i dialogant, s'hi havia afegit en moltes ocasions, al temps que passava llargues temporades a l'Escala.

A voltes, fins i tot, les noies figuerenques encara es quedaven al ball que feien a la sala del Centre de Joventut, el popular Pequín, cap al tard dels diumenges d'estiu. Allà aquelles noies es feien notar per la seva alegria i l'acceptació de molts balls que els anaven a demanar nois de l'Escala.

Abans hi havia el costum, segons m'expliquen persones majors, de fer primer el ball i després les sardanes a la placeta que es forma al final del carrer de les botigues, on a l'època hi havia plantades unes bucòliques acàcies. L'ambient popular que s'hi respirava era molt agradable i tothom s'hi trobava molt bé, tot acomiadant les calors del tranquil diumenge estiuenç.

Com que el ball solia acabar aviat, encara podien arribar d'hora a Figueres després d'haver passat un magnífic dia de platja a l'Escala. Amb tot, hi arribaven força macades després d'haver sofert el trontoll del cotxe que havia de suportar estoicament el mal estat de la carretera plena de clots, pedres i alts i baixos tot deixant darrera seu una boirosa ràfega de pols.

Ricard Guanter

ESCALA
MOBEL

Av. Riells, 26-28
Tel. 972 77 31 91
Fax 972 77 34 04 17130 **L'ESCALA**

TALLERS RAMIÓ

TREBALLS DE FERRO I FORJA
Portals, reixes, baranes, ballestes, teles, etc.)
FUSTERIA D'ALUMINI i P.V.C.

TECHNAL
XARXA D'INSTAL·LADORS

C/ Riera, 47 - Tel. 972 77 06 64
17130 **L'ESCALA** (Girona)

Joan Palau
Pintor Joan Massanet, 74

ELECTRICITAT - AIGUA
CALEFACCIÓ

Telèfon: 972 77 18 05 - **L'ESCALA**

boutique

NELLENE

Maranges, 15 - Tel. 972 77 00 73 **L'ESCALA**
Monturiol, 2 - Tel. 972 50 16 70 **FIGUERES**

TITOGRAMA
VIDEOGRAMA

Avda. Girona, 49
Telèfon: 972 77 36 16
L'ESCALA

FUSTERIA
Esteve Ribas

C/ Riera, 50 - Tel. 972 77 05 37
17130 **L'ESCALA**

UN VESTIGI MÉS

Memoritzant, recordo que la meua existència data d'un temps remot, que era ombrívol i escampava frescor, que embellia el paisatge, que era molt visitat, etcètera; de les quals coses em sentia orgullós i me'n vanagloriava. Però, al llarg del temps, aquest reguitzell de privilegis, els quals em feien important i influent, han anat desapareixent.

Sóc conscient que les innovacions s'imposen i els costums d'antany donen llum verda a la modernitat, que tendeix a prevaler, eliminant, a vegades, els valors ètics, socials, històrics, sentimentals, estètics, etc. els quals qualifico d'intocables.

És evident que al meu entorn han aparegut canvis, reformes, substitucions, etc.; però no veig que el meu propi si hagi passat totalment per aquests tràngols; més aviat penso que sóc víctima de l'oblit.

Vaig afavorir els qui em visitaven, donant-los tranquil·litat, esbargiment, descans, etc., tot i que em freqüentaven persones de totes les edats: infants, amb motiu d'una excursió escolar; parelles de nois i noies que parlaven del seu amor i dels projectes de futur; gent gran que passejava o llegia,... Aleshores, jo, interpretant el paper de mut, sord i cec, em sentia cofoi de la seva presència i m'hauria agradat la continuïtat d'aquest agradable ambient.

Per això, crec que es va fer justícia en batejar-me amb el nom de "Camí dels Enamorats". La meua situació, una petita travessia de la carretera que uneix l'Escala i Sant Martí d'Empúries, passat el pont del rec del molí, en direcció a Empúries, a l'esquerra, servia de pas per anar als horts de la Palanca (ara serveixo de pas a una urbanització), mentre, el rierol que em fa companyia oferia els horticultors i fruit als veterans pescadors de carpes i anguiles. Fins i tot, el ben recordat compositor de sardanes escalenc, Josep Vicens i Juli (Avi Xaxu) trobà en el meu indret una immillorable font d'inspiració d'algunes de les seves boniques i saltadores sardanes. La remor de l'aigua, el suau fregadís de les fulles dels arbres en caure a terra, mogudes pel vent i el xerroteig i cant dels ocells, probablement l'inspiraren per compondre una música subtil i alegre que agrada d'assaborir no solament als escalencs.

Considero que, actualment, de parelles enamorades segueix havent-n'hi; però no m'atreveixo a assegurar si l'amor romàntic, en el qual jo influïa i encoartjava, persisteix en els enamorats d'avui en dia o s'ha anat esfumant per art d'encanteri.

Ara, que veig que no sóc tan útil com abans, lamento la fatídica pèrdua d'identitat. Sé que ningú no és imprescindible; això no obstant, em costaria haver d'acceptar el mateix destí de la Cova d'en Marià (al Pedró); de la Roca del Frare (enfrent del Passeig) Marítim), malgrat les diverses temptatives de la seva reimplantació al mar; de la Bassa de l'Oller (al Poble Sec); de la Deu de

Riells (prop del monument al Petit Príncep); de la Font Bomba (a la placeta de l'Avi Xaxu); del petit Escar de la Creu (a la cala la Creu), etc.

En aquesta situació crec que el millor que puc fer és resignar-me, acceptant la meva sort amb conformitat i admetent, això sí, amb nostàlgia, que sóc un vestigi més, producte d'un imposat modernisme que té les de guanyar. Per tant, no cal donar-hi més voltes quan la realitat predomina. Malgrat tot, desitjo que el meu idealisme no sigui banal i se'm reconegui com un paladí empedreït del que vaig ser, i pugui anar existint, passant a la posteritat com "El Camí dels Enamorats".

Pilar Pellicer, de Gispert

L'Escala, 22 de març de 2002

***Aprofiti els avantatges d'operar amb un dels grups
financers més grans del món***

Oficina a L'Escala

Carrer del Port, 25

17130 **L'ESCALA** (Girona)

Tel. 972 77 00 78 - Fax 972 77 28 62

Deutsche Bank

Siguis

Un líder a Europa

o n

siguis

ANXOVES DE L'ESCALA
CASA BORDAS S.L.
FILL DE J. CALLOL I SERRATS
SALAONS SOLES
ANXOVES EL XILLU

**ASSISTÈNCIA
EN CARRETERA**

**TALLER
MECÀNIC**

**SERVEI
PERMANENT
24 h.**

C. Ter Vell, 36 (Urb. Camp dels Pilans) - 17130 L'ESCALA (Girona)

EUROGAME, S.A.

MÀQUINES RECREATIVES TIPUS B - VÍDEO JOCS - PIN.BALLS
BILLARS AMERICANS - ATRACCIONS

Closa d'en Llop, s/n - Tel 972 77 05 12 - Fax 972 77 25 73 - Tèlex 57356
17130 L'ESCALA (Girona)

¡Protecció solar i Decoració de la llar
Tendals - Automatismes - Tapisseria
Garantia de qualitat - Servei postvenda
Interiorisme Cortines, Persianes...
Distribuidor oficial GRADULUX® Decoració
Tel./Fax 972 77 22 19 - **Jordi Estrems**
C/ del Mar, 10 - 17130 L'ESCALA

grisjeans
L'ESCALA

STA. MÀXIMA, 11 - TELF. 77 01 79

GARAGE UNIVERSAL

JUAN LAGARES

Ctra. Viladamat - Palafrugell
Tel. 972 77 11 74 - Apartat, 53
17130 **L'ESCALA**

Art Plus

C/ Gràcia, 2 - Tel. 972 77 17 94
C/ Pintor Joan Massanet, 7 - Tel. 972 77 06 95
L'ESCALA

TAXIS AYALA

Més de 30 anys al seu servei

619 75 02 40 **Alfons**
609 62 07 65 **Anna**

C. Fortuny, 3
Tel. 972 77 35 18 - Fax 972 77 12 37
17130 **L'ESCALA**

fotos

LABORATORI

GILDO

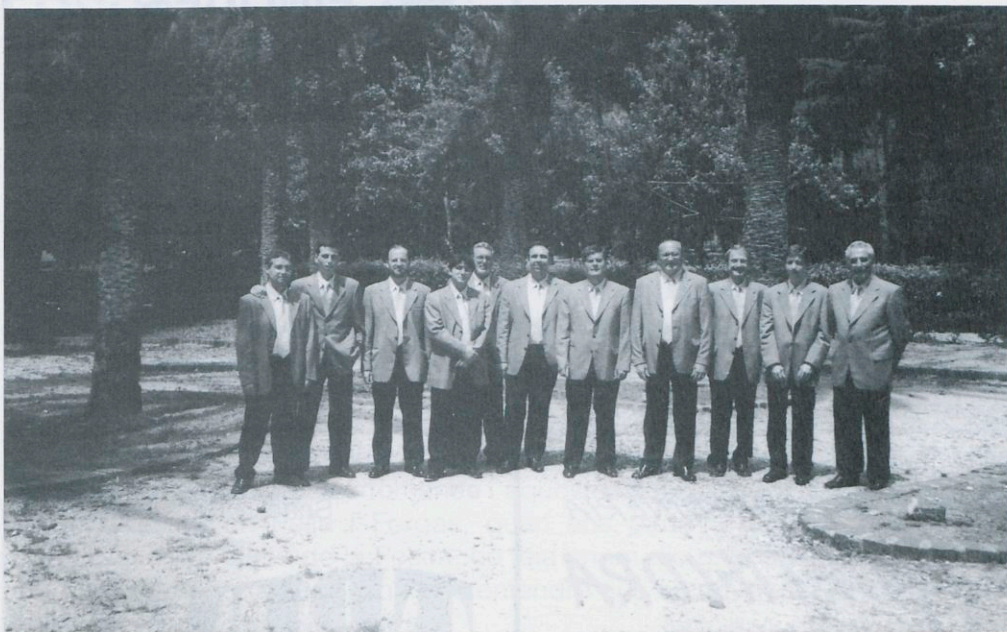
REVELAT EN 1 HORA

- Reportatges casament
- Venda material fotogràfic
- Fotocòpies color

Distribuidor oficial

C/ del Mar, 17
17130 **L'ESCALA**
Tel. Fax 972 77 03 79

Telefonica
MoviStar

COBLA CIUTAT DE GIRONA

Formació actual. D'esquerra a dreta:

Agustí Pedrico

contrabaix

Jordi Estartús

fiscorn

Joaquim Gómez

fiscorn

Òscar Sánchez

flabiol

Joan Franquesa

trombó

David Plans

tible

Joaquim Portas

tible

Marcel·lí Trias

trompeta

Jordi Pujol

tenora

Josep Coll

tenora

Llorenç Sabaté

trompeta

Bodega
Can Ratxelet

Ctra. Viladamat-Palafrugell, km. 4,5
Tel. 972 77 45 00 - 17130 L'ESCALA

**FINQUES
"XAXU" S.L.**

GESTOR INTERMEDIARI
EN PROMOCIONS I EDIFICACIONS
(G.I.P.E.) TITULAR PROFESSIONAL Núm. 985

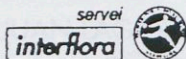
LLOGUERS, COMPRA, VENDA

AGENCIA:

Carrer Ave Maria, 10 - Tel. 972 77 15 40
Apartat correus 90 - 255 - Fax 972 77 35 23
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)
w3.finqesxaxu.com - info@finquesxaxu.com

CENTRE DE JARDINERIA

HORTIFLORA
JARDINERIA - FLORISTERIA

Avgda. Riells, 20
Tel i fax 972 77 12 71
17130 L'ESCALA
E-mail: hortiflora@interflora.es

Snack - Bar - Cafeteria

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu
Tel. 972 77 16 01
L'ESCALA

XARCUTERIA

ROCA
FUNDADA L'ANY 1825

*Embotits artesanals
cria, matança i elaboració pròpia*

Avda. Girona, 59, Local 1
Tel. 972 77 39 21

**NOVETATS
TUTI**

*Merceria, Llenceria
Perfumeria*

C/ del Port, 41 - Tel. 972 77 07 56
L'ESCALA

ESCALENCS A LA PLATJA DE LA FOSCA

Jo en sóc vora la mar,
en guaito l'aigua blava.

Vaig arribar a la Fosca un assolellat matí del mes d'agost de 1959; no hi havia estat mai. Venia des de la vila de Palamós per la carretera que voreja la costa deixant a l'esquerra el cementiri i a la dreta el caminet que baixa a Cala Margarida. Un cop passats els estreps del Cap Gros, una baixada pronunciada ens porta a un petit mirador que domina tota la platja, gairebé partida pel mig per una gran roca negra que s'endinsa cap al mar, donant caràcter al paisatge i nom a la contrada.

Des del mirador, vaig contemplar una simfonia de colors. Del blau-verd del mar, al groc dels canyers, tot emmarcat entre l'esmentat Cap Gros i la Punta de Sant Esteve de Mar, on encara s'hi poden contemplar les ruïnes d'un castell, cimentat damunt restes romanes i aquestes sobre les ibèriques.

Segurament en Pella i Forgas, quan ens parla a la seva *Historia del Ampurdán* de la platja de la Fosca, ho feia en un dia gris, un jorn de tempesta o tramuntana forta, ja que no puc entendre que en referir-s'hi digui: "...es la Fosca una playa desolada y triste."

En Pepet Neron amb el seu nét

Els pescadors "Neron", pare i fill

Josep Pla en fa una descripció oposada i diu: "... és un paisatge prodigiosament suau i equilibrat, d'un fi color ver de poma a l'hivern, lluminós a l'estiu pels rostolls daurats d'una gran elegància lineal".

En els darrers anys del segle XIX i durant l'estiu, solien acudir a les barraques de pescadors que hi havia a la platja de la Fosca, algunes famílies dels mariners de l'Escala. Al capvespre, alhora que fruien dels rogets que ell mateix havien pescat amb les seves armaiades (sic), contaven històries de la mar i fets ocorreguts en les seves pesqueres. Un d'ells que es veia que tenia força ascendent sobre els altres, portava generalment la veu cantant, era patró de bou de la flota de l'Escala i conegut amb el sobrenom de Neró. Per raons òbvies no vaig recollir la història dels seus propis llavis, però qui me la va contar sí que hi era present en aquells relats.

"...Diuen que a la platja de la Fosca, fa molts i molts anys, quan les fades i els follets vivien entre els humans, a sengles grutes que hi ha al Cap Gros i a la Punta de Sant Esteve, hi tenien la seva residència dues reines de fades amb tota la seva cort.

Per raons que no han arribat a nosaltres, les dues comunitats de fades estaven a mata-degolla, fins que un bon dia les dues reines es varen posar d'acord a pactar una treva.

-Ho farem en terreny neutral- digué Nadima, sobirana de la Punta de Sant Esteve.

-I si ho féssim a la roca fosca que separa cadascuna de les nostres parts

A la cala "La Fosca"

de la platja?— Respongué Marcil·la, que dirigia les del Cap Gros.

Es posaren d'acord i una nit quan la lluna d'argent lluïa en tota la seva esplendor, reflectint-se en l'espill de l'aigua del mar, quieta i tranquil·la, amb tan sols un lleu xipolleig a la sorra del perenne moviment ondulant, inevitable, constant. Aquella nit es trobaren totes a la roca fronterera de les seves possessions.

Després de discutir àmpliament llurs diferències, arribaren a llimar-les totalment i signaren la pau per sempre més.

I volent manifestar així la joia del moment, encengueren una foguera i prenent-se de les mans, sense fer diferències entre les d'una cort i les de l'altra, formaren un cercle damunt la roca fosca, per a retre homenatge amb dues reines, que havien aconseguit la pau i amb la fi de no distingir més d'una que l'altra amb la dansa que encetaren, feien uns passos anant direcció a Sant Esteve i uns altres cap al Cap Gros, fent que l'anella oscil·lés d'una a l'altra banda.

Conten que aquesta fou la primera sardana que es va ballar en tota la història del món, quan encara les fades vivien entre nosaltres..."

Jordi Puerto

Del llibre Cròniques en forma de cercle
Col. "Mos" Editora GISC

Cafè del Mar

L'Escala

La Platja

ELECTRICITAT - AIGUA - GAS
CALEFACCIÓ - AUTOMATISMES
RECS PER ASPERSIÓ
AIRE CONDICIONAT

Instal·lacions

Josep Alech

C/ Romans, 21 - Telèfon 972 50 33 84
17600 FIGUERES

MASTER
CADENA
Lindan
Electrodomèstics

**ALARMES - ANTENES - INTERIORS
REPARACIÓ D'ELECTRODOMÈSTICS**

Plaça Rei Martí, 8
Tel. 972 77 04 90 - Fax 972 77 03 35
17130 L'ESCALA

Pintura i Decoració

Lluís Romero Bruguera

C/ Gregal, 26
Telèfon: 972 77 32 21
17130 L'ESCALA
(Girona)

HOTEL RESTAURANT

H **VORAMAR**

Passeig Lluís Albert, 2
Tel. 972 77 01 08
972 77 05 01
Fax 972 77 03 77
17130 L'ESCALA
(Girona - Costa brava)

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES - SANITARIS I
CALEFACCIÓ - FERRETERIA
ELECTRODOMÈSTICS - ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17
Tel. 972 77 01 99
L'ESCALA

OMBRES MÀGIQUES

De part de l'Alt Empordà enllà,
ciutats pobres trobaren la riquesa.
Terra de llegendes, envoltada de vents,
que fa lluir els ulls de la nostra gent.

Gran mar, patrona de temps passats,
preu de la vida d'uns mariners oblidats,
paisatges de somnis ha anat deixant,
però tots aquests mai no tornaran.

L'ombra protectora del Cargol
embellida de dia per la llum del Sol;
roca musclera de grisos i platejats
guarda en memòria records d'en Papat.

Dolces nits de mar calma i cel estrellat;
veiem la fosca ruïna grega i romana;
que els seus pensaments porten a Port Lligat,
on els colors d'en Dalí han quedat.

Roques per milers, Costa Brava,
Empúries, Cadaqués, Montgó, l'Escala,
amb perfums de pineda i sal
anxoves i garotes de gust total.

Gent del mar, adreu la llum de les estrelles;
vents del mar, infleu sempre les veles
i porteu l'amor amb les ones al món,
perquè aquesta poesia sigui de tothom.

Marta Bruguera

FOTO SISTEMA

Passeig del mar, 19
Tel. 972 77 30 29 - L'ESCALA

L'AnXova Milionària

C/ Enric Serra, 9 bis
17130 L'ESCALA
ALT EMPORDÀ (Girona)
Tel. 972 77 05 52

INSTITUT LAURA

Bellesa i Estètica

- DEPILACIONS
- TRACTAMENTS FACIALS
I CORPORALS
- MANICURA-ESTÈTICA DEL PEU
- MAQUILLATGE
- SOLÀRIUM VERTICAL

C/ Santa Màxima, 38-B
Tel. 972 77 23 96
17130 L' Escala

HOTEL RÍOMAR

Comunions

Batejos i Noces
St. Martí d'Empúries
17130 L'ESCALA
(Girona - Costa Brava)
Tel. 972 77 03 62
Fax 972 77 03 58

VIATGES I ACTIVITATS MARÍTIMES

C/ Maranges, 3 - Tel. 972 77 37 97
Fax 972 77 03 32 - 17130 L'ESCALA
Costa Brava (Girona) - Spain
Web: creuers-marenostrum.com

souvenirs

Articles de regal
Ceràmiques
Quadres
de nusos mariners
Terrissa

Joan Trunas Tráfach

c/ Enric Serra, 3
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 771 759
Tel. mob 626 937 541

EL COL·LECCIONISTA DE PAÏSOS

Li agradava de viatjar. Així que es va buscar feina de viatjant i, de bon començament, venia corseteria fina de poble en poble.

D'aquesta manera va conèixer llocs de Galícia i Extremadura, que eren molt lluny de casa seva, com si diguéssim a les antípodes d'on vivia ell. Com els mariners, va començar a tenir xicotes i totes li ensenyaven llengües diferents de la seva pròpia. Un cop va substituir un company malalt i recorregué Euskadi. A la Rioja va robar la companya amb qui es va escapar quinze dies a Suïssa on tenia una cosina monja. Però la cosa no va durar i en tornar ja havia perdut la feina. Les ganes de viatjar el feien consultar mapes i enciclopèdies; es va fer assidu de biblioteques i centres d'arxiu, fins que un divendres de finals d'hivern, a la tarda, cap al tard (hora poc apropiada per emprendre coses perquè ja fosqueja) va decidir que era el moment de marxar a peu amb una motxilla on duia el justet. Va recórrer els cinc continents a peu i s'empapava de països. De Roma arplegà el record de la Fontana de Trevi plena de gom a gom, amb tot de japonesos en remull; de París, el retrat que un pintor de carrer féu a una vella minyona al servei del duc Leroy; d'Anglaterra, recorda quan es dirigí al cercle de pedres prehistòriques de Stonehenge un dia de molt de vent; en canvi, d'Irlanda encara manté aquell regust de llet cremosa a la boca i de les pastures verdes, verdíssimes, envoltades de paret de pedra. A Romania, uns gitanos li van donar hospedatge per una nit, l'àvia del clan li va curar una ferida que s'havia fet amb una espina de roser. Com que l'any 1989 caigué el mur de Berlín, tenia especial interès per visitar les repúbliques independents de l'antiga Unió Soviètica: Armènia, Azerbaitjan, Geòrgia. Després cap a Afganistan, Pakistan i Índia, on s'endugué algunes de les moltes espècies que tenen per tal de condimentar els àpats del seu llarg viatge. No arribà a veure el Taj Mahal, que va fer construir l'emperador Shah Kehan com a tomba de l'esposa favorita Muntaz Mahal, però s'estigué uns quants dies en una comunitat, Kanpur, ben a prop d'aquest monument tan visitat. Es va fer un embolic amb les rupies a Sri Lanka. Pertot podia fer alguna reflexió sobre les guerres (internes, sobretot, i per independitzar-se de països europeus com Gran Bretanya, França) que hi havia hagut o hi havia encara. Que extensa trobà Xina! Es comunicava amb els xinesos amb les mans. S'enrolà en un mercant peruà i feia com tots els mariners, tenia una 'nòvia' a cada port: a totes les tenia contentes sense massa promeses. Aquí sí que s'aprofitava a parlar pels descosits. Després de tant temps de silenci forçat podia parlar i viatjar alhora, sense dificultat, directament amb parades a Xile, Argentina, Brasil, Veneçuela, Cuba, Mèxic, Geòrgia d'USA i Canadà. Estava prou cansat com per tonar a casa, però tenia curiositat per conèixer l'Àfrica. Els darrers temps havia anat massa de pressa i no havia

pogut recollir massa records dels diferents països visitats, així que, com que tenia uns amics a Guinea Conakry s'hi quedà un temps.

Aleshores hi havia problemes amb Sierra Leona i el país estava en estat de setge, les coses no eren pas fàcils, però l'entesa i el bon clima de la zona rural feien que anés retardant la tornada. Al cap de molt temps tornà amb una llarga barba fins als peus que acabava amb una trena i li feia donar una volta al coll per no trepitjar-la. Ningú no el reconeixia, alguns el feien per un home extravagant i altres el tenien per un boig. A ell tant se li'n fumia. S'asseia cada dia vora el mar i escoltava l'enraonar d'onades i gavines. Alguns pescadors vells també enraonaven amb ell. Un bon dia va morir, però podia ben dir que era un col·leccionista de països.

Assumpció Costals

(31-03-2001)

Pensió - Hostal Mediterrà
Pere Blanch Coll

Carrer Riera, 24
Particular: Riera, 25
Tel. España 972 77 00 28 inter. 34 72 77 00 28
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

**EMPORDÀ
BIKES**

REPARACIÓ - VENDA - LLOGUER
B I C I C L E T E S

Avgda. Ave Maria, 9
Tel. 972 774 042
17130 L'ESCALA

**ELECTRICITAT
LAMPISTERIA
ELECTRODOMÈSTICS**

Jaume

FIVERCA

EXPOSICIÓ I VENDES
Carrer Ave Maria, 36
Tel. 972 77 04 23
Fax 972 77 04 23
17130 L'ESCALA

**Restaurante
Mesón del
Conde**

Sant Martí d'Empúries

Sant Martí d'Empúries
L'Escala · Tel. 972 77 03 06

Dia %

**Autoservei
descompte**

Av. Girona, 39 - Tel. 972 77 18 09
17130 L'ESCALA

LA PUNTA
ESPECIALITATS EN
TAPES MARISCOS

C/ Passeig Josep Maria Llenç, 3 - Tel. 972 77 22 01 - 17130 L'ESCALA

Índex

1 Salutació	<i>Junta del CER</i>
3 Pubilla de la sardana, 2001	
5 Salutació	<i>Alcalde, Josep M. Guinart</i>
7 Emili Juanals i Roqué	<i>Joaquim Armengol</i>
13 Les tres audicions	<i>Francesc Sala i Balaguer</i>
15 Emili, la més cordial felicitació	<i>Josep Vilabrú i Ballester</i>
17 Sardana	<i>Joanet Ballesta, Calafat</i>
19 Cobla Foment	
21 Verdaguer i la sardana	<i>Joan Carreres i Péra</i>
27 Un tema adient	<i>Pilar Pellicer de Gispert</i>
31 Els tamarius	<i>Jaume Comas</i>
33 Roca i Ferreras, primer apòstol del catalanisme	<i>Quim Gibert</i>
35 El temps no s'atura	<i>Pere Juhé i Oriol</i>
39 Acròstic a Lluís Albert	<i>Montserrat Vayreda</i>
41 Pregària marinera	<i>Joan Vicens i Mension</i>
43 Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona	
45 Esperances del SÍ imperfecte i del NO condicional	<i>Joan Barceló i Coll</i>
46 Programa	
49 La plaça de la Sardana	<i>Vili-gran</i>
55 Contra els greuges i prejudicis	<i>Lluís Colomeda i Sastre</i>
59 Crit del patró	<i>Joan Vicens i Mension</i>
61 Les figuerenques	<i>Ricard Guanter</i>
65 Un vestigi més	<i>Pilar Pellicer de Gispert</i>
69 Cobla Ciutat de Girona	
71 Escalencs a la platja de la Fosca	<i>Jordi Puerto</i>
75 Ombres màgiques	<i>Marta Bruguera</i>
77 El col·leccionista de països	<i>Assumpció Costals</i>

Reg. 15952

Sign. CL 394.3(467.18m
A l'Escala)(06) Apl

El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí, puix que gràcies a ells s'ha pogut portar a feiç terme.

NOTES:

La Comissió Organitzadora es reserva el dret d'alterar aquest programa si causes imprevistes l'obliguessin a fer-ho.

EXCLÒS DE PRÉSTEC

B-1

Edita: CER L'ESCALA
Portada: F. X. Vilà-Mitjà
(900 exemplars)
Dip. Legal: GI-610/02
Imprimeix: Gráf. Canigó. Figueres

L' ANTIQUARI

Av. Riells, 58 - Tel. 972 77 28 86 - Fax 972 77 54 32 - 17130 L'Escala

PARC INFANTIL

RESTAURANT PIZZERIA L' ANTIQUARI RESTAURANT PIZZERIA L' ANTIQUARI RESTAURANT PIZZERIA

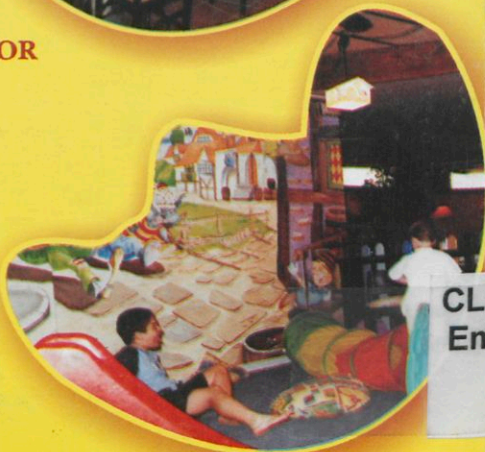

corre,
anem-hi!

- DISPOSEM DE PARC INFANTIL A L' INTERIOR DEL MENJADOR.
- DISPONEMOS DE PARQUE INFANTIL EN EL INTERIOR DEL COMEDOR.
- ZONE DE RÉCRÉATION POUR ENFANTS À L'INTÉRIEUR DE LA SALLE À MANGER.
- SPIEL-ZONE FÜR KINDER IM SPEISE-SAAL.
- CHILDRENS PLAY AREA INSIDE THE DINING ROOM.

L' Antiquari els desitja

Bon Aplec!

CL 39
EmA
(
A